

ព្រះរាជបណ្ណាល័យកម្ពុជា

KAMBUJASURIYĀ

កម្ពុជសុរិយា
៧ 1

ជាទស្សនាវដ្តីចេញផ្សាយពីព្រះរាជបណ្ណាល័យ មួយខែ ១ ក្បាល

ឆ្នាំគំរប់ ១៤ ភាគទី ១៧-១៨
1914 17-18

គណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងសម្តេចសង្ឃតាយកទាំងពីរគណៈ

បានអនុញ្ញាតហើយ

ក្រុមប្រឹក្សា

ការផ្សាយរបស់ព្រះរាជបណ្ណាល័យ

ព.ស. ២៤៨៥

ព.ស. ១៩៤២

TABLE បញ្ជីរឿង MATIÈRES

ទំព័រ

F. Vidyudhammadasana (conférence faite à la Radio Phnom-Penh) par le vénérable		
១ - វិទ្យុធម្មទេសនា កណ្តាទី ៧ លោកអាចារ្យ យូរ-អ៊ុន, ក្រុមជំនុំប្រែព្រះត្រៃបិដក		
សំនែង	០
២ - ច្បាប់ប្រុស ចំឡង់ចេញដោះពុម្ពផ្សាយ តាមច្បាប់សាស្ត្រាស្តីករិត		១២
៣ - បិសាចស្នេហា យ. និតនូមន្ត្រី អ្នកតែងសេចក្តី ទៅព្រះរាជបណ្ណាល័យ ជា		20
អ្នកតែង (ធម្មកន្លងចប់)	២០
៤ - កុម្មុជាតក លោកគ្រូអាចារ្យ ឈឹម-ស៊ុម គ្រូបង្រៀននៅសាលាបាលីដាន់ខ្ពស់		42
ប្រែនិងរៀបរៀងពីតម្កីរទុកនិកាយ តិសនិបាត (ធម្មកន្លងចប់)	៤២
៥ - រឿងព្រេងខ្មែរ: "រឿងស្ត្រីស្មោះត្រង់នឹងស្វាមី"		៦២

TABLE DES MATIÈRES

	Pages
1. Vidyudhammadesanā (conférence faite à la Radio Phnom-Penh), par le vénérable Achar You-Ous, membre de la Commission du Tripitaka.....	1
2. Chbab Prôs (Conseils aux fils).....	12
3. Bisach-Suēha, roman khmer par Kh. NIBANDHA-MANTRI, 2 ^e partie (suite et fin).....	20
4. Kumbhajātaka, traduit du pāli par le Vénérable CHHIM-SOUM, professeur à l'École supérieure de Pāli, 2 ^e partie(suite et fin).	42
5. Conte populaire cambodgien inédit: " Une femme fidèle à son mari ".....	62

អាចារ្យ យូរ-អ៊ុន ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក សិដ្ឋងដាក់វិទ្យា លើកទី ៧

ឆ្នាំថ្ងៃ ០៥ កើតខែវិសាខ ឆ្នាំមមីចត្វាស័ក ១. ស. ២៤៨៥
ត្រូវនឹងថ្ងៃ ២៩ អាទិ៍ ឆ្នាំ ១៩៤២

ឧបោ ឥស្ស កកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

វេលានេះ គាត់ភាពនឹងសំដែងអនាមគធម៌ ដើម្បីជាគ្រឿងប្រដាប់សតិបញ្ញានៃពុទ្ធសាសនិកជន ។ មុននឹងសំដែងវិញ្ញកបំបែកចេញជាមាតិកានៃធម៌នេះ សូមអធិប្បាយអំពីពាក្យថា អនាមគធម៌ សិន ។

ពាក្យថា អនាមគធម៌ ប្រែថា “ធម៌ធ្វើសត្វមិនឲ្យស្លាប់” តែសូមកុំចូលចិត្តថា ធម៌នោះជាធុស្តីសំដែងវិធីសត្វឲ្យរស់នៅអស់កប្បកល្យឡើយ; ព្រោះវិធីរបស់សត្វក្នុងលោកនេះ ទោះបីថា ក្តី ថ្ងៃក្តី គ្មានអ្វីសំខាន់បានទេ, តែវិធីវិនាសបាត់បង់ទៅដូចៗគ្នាទាំងអស់ ។ ត្រង់ពាក្យថា “ធម៌ធ្វើសត្វមិនឲ្យស្លាប់” ក្នុងទីនេះ ត្រូវសំគាល់យកគុណធម៌មួយយ៉ាងដែលធ្វើមិនឲ្យស្លាប់កេរ្តិ៍ឈ្មោះ មិនឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ គឺជាអ្នកលេចឈ្មោះបោះសំឡេង មិនបាត់ឈ្មោះសូន្យយ៉ាងដូចគេបាញ់ព្រួញទៅក្នុងទីនឹងឆ្អឹង, បើទុកជាវិធីស្លាប់ទៅ ក៏កេរ្តិ៍ឈ្មោះនៅពិពេនមានគេគោរពរាប់រកយកជាតម្រាប់តាមស្អិត ដូចមានសុភាសិតថា “សេក៏តាប់ ដាប់

ក៏គួរ" គ្រូយ៉ាងដូចអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមានព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាដើម កាលទ្រង់
 គង់ធម្មានៅឡើយ ទ្រង់បានបំពេញអនាមតធម៌ក្នុងសន្តាន ក៏បានទី
 ជាសាស្តាអស្ចារ្យក្នុងលោក សូម្បីព្រះអង្គបរិនិព្វានបាត់ទៅពិត តែគុណ-
 ធម៌សុចរិតដែលព្រះអង្គប្រព្រឹត្តអត់បាត់បង់ទៅជាមួយព្រះអង្គទេ នៅ
 ផ្សាយកេរ្តិ៍គុណរបស់ព្រះអង្គស្ទើរសព្វប្រទេស ហាក់ដូចជាព្រះអង្គ
 មិនមែនបរិនិព្វាន នៅមានព្រះជន្មទ្រង់និមន្តទេសន៍ទូន្មានសត្វតាមធម្មតា,
 ទាំងនេះក៏មកពីព្រះអង្គមានអនាមតធម៌ក្នុងព្រះខន្ធសន្តាន ។

អនាមតធម៌នោះមានប្រភេទចែកជា ៥ ប្រការ ដោយពុទ្ធភាសិតថា
 យេម្ហី សត្វត្រា ធម្មោ ច អហីសា សញ្ញា ធម្មោ
 ឯតទរិយា សេវន្តិ ឯតំ លោកេត អធាមតំ ។

សេចក្តីថា: គុណធម៌ ៥ ប្រការគឺ សច្ចៈ ១ ធម៌ ១ អហីសា ១
 សញ្ញា ១ ធម៌ ១ មានក្នុងបុគ្គលណា ព្រះអរិយទាំងឡាយ រមែងរាប់រក
 បុគ្គលនោះ, គុណធម៌មានសច្ចៈជាដើមនេះ ឈ្មោះថាអនាមតធម៌ តែង
 ប្រតិស្ថាននៅក្នុងលោក ។

ឯគុណធម៌ទាំង ៥ ប្រការក្នុងព្រះនាមនេះ មានមកក្នុងទីដទៃៗ
 ជាច្រើន លោកសំដែងអធិប្បាយទុកដោយឧបមន័យខ្លះ ដោយហេដ្ឋម-
 ន័យខ្លះ អនុលោមតាមហេតុខ្លះ, ក្នុងទីនេះ នឹងអធិប្បាយឲ្យសមគួរដល់
 ភាពជាអនាមតធម៌ ដើម្បីជាសាធារណប្រតិបត្តិតទៅ ។

៦ — ការប្រព្រឹត្តកាយវាចាព្រមដោយចិត្តពិតៗ ឈ្មោះថាសច្ចៈ គឺថាបើប្រព្រឹត្តធ្វើអ្វីដោយកាយក្តី ដោយវាចាក្តី ក៏ឲ្យចិត្តព្រមធ្វើផង ទើប ឈ្មោះថាសច្ចៈ, បើធ្វើតែកាយនឹងវាចា ចំណែកចិត្តមិនព្រមធ្វើ ដូចថ្វាយ បង្គំសោះតែកុំឲ្យគេថា ពោលវាចាសោះតែមិននិយាយរក ដូច្នោះឲ្យឈ្មោះ ថាសច្ចៈមិនបាន ។ បើពោលដោយសេចក្តីអធិប្បាយ បានដល់ភាពជា អ្នកកាន់ទៀងត្រង់នឹងសំឡាញ់ មិនទ្រុស្តមិត្តមានចិត្តស្មោះត្រង់នឹងគ្នា, ទៀងត្រង់ចំពោះកាលវេលាដែលជាពេលត្រូវចូលត្រូវចេញ, ទៀងត្រង់ ចំពោះកិច្ចការដែលជាមុខក្រសួងខ្លួនត្រូវធ្វើ មិនចាប់នេះចាប់នោះមិន ឆ្ពោះត្រង់ណា, ទៀងត្រង់នឹងចៅហ្វាយនាយមិនមានគំនិតរៀបរវៃ មាន កតញ្ញូកតវេទិចំពោះលោកអ្នកមានគុណមិនរំលុបបំភ្លេចគុណលោកពោល, ទាំងនេះហៅថាសច្ចៈ ។ សច្ចៈនេះប្រើបានទាំងទាំងល្អទាំងអាក្រក់ តែក្នុងទីនេះសំដៅយកសច្ចៈដែលជាប្រយោជន៍ផង ជាធម៌ផង ។ គុណ- ធម៌នេះជាសំខាន់មួយក្នុងកិច្ចការរបស់ពួកមនុស្ស, មែនពិត កិច្ចការគ្រប់ យ៉ាងមិនថាផ្លូវលោកឬផ្លូវធម៌ទេ ដែលនឹងសម្រេចកើតការដូចប្រាថ្នាទៅ បាន ក៏ព្រោះមានសច្ចៈជាគ្រឿងជួយទំនុកបម្រុង, ព្រោះធ្វើអ្វីធ្វើពិត គិត អ្វីគិតមែន រៀនអ្វីរៀនមាំ រមែងបានទទួលផលពិតដូចគ្នា បើរៀនចាក សច្ចៈចេញហើយ ផលមិនបានសម្រេចទៅតាមបំណងឡើយ ។ បុគ្គល អ្នកកាន់សច្ចៈទៀងត្រង់ប្រៀបដូចបានកែវដ៏មានដំឡៃ ព្រោះអាចនឹង

ដ៏កន្ត្រៃប្រជុំជនឲ្យមានសេចក្តីស្រឡាញ់គោរពរាប់អាន មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ
 ក្រអូបសុខសាយសព្វទិស ហេតុនោះទើបព្រះទេសពលទ្រង់ត្រាស់ថា
 សច្ចេន តិរិច្ឆិ បរហ្មតិ "បុគ្គលនឹងមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះក៏ព្រោះសច្ចៈ"។
 មួយទៀត សច្ចៈនេះ ជាបច្ច័យឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ខ្លួនឯងនឹងប្រយោជន៍
 បុគ្គលដទៃ បណ្តុះសេចក្តីរីករាយជាទីចាប់ចិត្តចាប់ថ្លើមខ្លួនគ្នានឹងគ្នារាប់ថា
 ជាសេដ្ឋកិច្ចដ៏សំខាន់ជាងរសវត្ថុដែលមានក្នុងលោកនេះ, រសអាហារសូម្បី
 គ្នាញ់ពិសាត្រីមណា ក៏គង់មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់មនុស្សទេ សូម្បីត្រូវ
 មាត់ខ្លះៗ ក៏គង់មានវេលាឡើយណាយ, ចំណែករសគឺសច្ចៈនេះ អាច
 គ្នាញ់ចាប់ចិត្តមនុស្សគ្រប់ជាន់គ្រប់ជាន់ ជារសដែលមិនចេះទ្រាន់មិនជិន
 ណាយ នឹកឡើងកាលណា ចិត្តក៏រីករាយពេលនោះ សមដូចពុទ្ធភាសិត
 ថា សច្ចៈ ហេតុ សាធុត្តវ រសានំ "សច្ចៈការកាន់ទៀងត្រង់ ជា
 រសឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ជាងរសទាំងឡាយ" ។ សច្ចៈនេះជាគុណអាច
 ធ្វើបុគ្គលឲ្យជាទីគោរពគោត្រង់នៃដទៃ ដូចសេចក្តីដែលពោលមក
 ហេតុនោះទើបឈ្មោះថា អនាមតធម៌ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

២ - ពាក្យថា ធម៌ៗនេះ ជាពាក្យប្រើទូទៅទាំងចំណែកល្អទាំង
 ចំណែកអាក្រក់នឹងជាគណៈល ៗ ក្នុងទីនេះ សំដៅយកសភាវៈដែលល្អ,
 ហៅថាធម៌ តែធម៌នេះមានច្រើនក្រៃពេក សូម្បីគុណ ៤ ប្រការក្នុងក្រុម

អនាមិកធម៌នេះក៏ហៅថាធម៌ដែរ, តែកាលបើលោកលើកធម៌មកចាត់ជា
អង្គមួយដូច្នោះ ត្រូវសំគាល់ដល់គុណដទៃវិញ ក្នុងទីនេះនឹងលើកយកគា-
រវេធម៌មកសំដែង ។ ពាក្យថា គារវៈ ប្រែថា “សេចក្តីគោរព” បានដល់
ការក្រាបសំពះ បុគ្គលដែលគួរក្រាបសំពះ ក្រោកទទួលបុគ្គលដែលគួរ
ក្រោកទទួល ឲ្យអាសនៈដល់បុគ្គលដែលគួរឲ្យ ប្រាប់ផ្លូវដល់បុគ្គលដែល
គួរប្រាប់ ធ្វើសក្ការបូជាដល់បុគ្គលដែលគួរធ្វើ ។ គារវេធម៌នេះ ជា
គុណសំខាន់របស់ពួកជនគ្រប់ជាន់ ជាគ្រឿងអប់រំសេចក្តីសាមគ្គីឲ្យ
រឹងប៉ឹង ទាំងជាគុណនាំឲ្យកើតស្នូស្នីជ័យមន្ត្រីល ។ មែនពិត ប្រជុំជន
ដែលរួមគ្នានៅជាពួកៗ រាប់តាំងអំពីត្រកូលមួយរហូតដល់ប្រទេសមួយ
តែងមានអធ្យាស្រ័យចិត្តគំនិត នឹងការប្រព្រឹត្តិផ្សេងៗគ្នា, ព្រោះហេតុ
នោះក្នុងសមាគមមួយៗ គេត្រូវតាំងមនុស្ស១ នាក់ឲ្យជាប្រមុខ ជាអ្នក
គ្រប់គ្រងមើលសេចក្តីសុខទុក្ខគ្រប់ប្រការ, ជនក្រៅអំពីនេះ ត្រូវមាន
សេចក្តីគោរពរាប់អានជឿស្តាប់ ធ្វើតាមពាក្យបង្គាប់របស់អ្នកជាប្រមុខ,
ឯជនជាអធិបតីក៏គប្បីគោរពច្បាប់សម្រាប់ប្រព្រឹត្តិទៅអ្នកតូចដែលហៅ
ថាយុត្តិធម៌ មិនលំអៀងដោយអំណាចអគតិទាំង ៤ មានឆន្ទាគតិជាដើម;
កាលបើសាធុជនបានតាំងខ្លួនក្នុងគារវេធម៌យ៉ាងនេះ នឹងមានតែសេចក្តី
ចំរើនកេរ្តិ៍ឈ្មោះយសសក្តិដូចព្រះចន្ទក្នុងស្រុកបុគ្គ (ខាងឆ្នើក) តែម្យ៉ាង ។

ហេតុនោះទើបព្រះមហាមុខិត្រាស់ទុកក្នុងអបរិហានិយធម្មសូត្រត្រង់ខ័ណ្ឌ
 ថា “ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុឯណាជាថេរៈ មានវ័យចំរើន ជាសង្ឃ-
 បិតា ជាសង្ឃបរិទាយក, ភិក្ខុនាំគ្នាធ្វើសក្ការៈគោរពពាក់អាណបូជាជឿស្តាប់
 ពាក្យរបស់ភិក្ខុជាថេរៈនោះត្រឹមណា, នឹងមានតែសេចក្តីចំរើនត្រឹម
 ណោះ” ។ សេចក្តីគោរពនេះ មិនមែនគ្រាន់តែជាផ្លូវប្រតិបត្តិរបស់ជន
 ជាសាមញ្ញទេ, សូម្បីព្រះអរហន្តសមុទ្រកំពូលសាស្តាក្នុងត្រៃតិក ក៏
 ទ្រង់ធ្វើសេចក្តីគោរពដែរ, ដូចនឹងឃើញបាន កាលព្រះអង្គត្រាស់ដឹង
 អនុត្តរសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណហើយថ្មីៗ សេចក្តីនេះក្រោមដើមអដបាល-
 ខិត្រាធិក្សរធ្វើស្នឹងនៅព្រាហ្ម, ទ្រង់រំពឹងឃើញថា ការមិនមានអ្នកណា
 ជាទីគោរពជាការមិនប្រពៃ, ទើបទ្រង់ស្វែងរកបុគ្គលដែលគួរព្រះអង្គធ្វើ
 សក្ការៈគោរពពាក់អាណ, តែមិនបានចូលប្រទះសមណព្រាហ្មណ៍ណាមួយ
 ដែលមានគុណវិសេសជាងព្រះអង្គ, បើទុកជាដូច្នោះ, ក៏គង់ទ្រង់ធ្វើ
 សក្ការៈគោរពព្រះធម៌ដែលព្រះអង្គត្រាស់ដឹងហើយ ពិតមែន ព្រះពុទ្ធ
 ទាំងឡាយ ខិត្តានកន្លងទៅហើយក្តី នឹងត្រាស់ឡើងក្នុងកាលខាងមុខក្តី
 ក្នុងកខ្វកល្យវេទន៍នេះក្តី ទ្រង់ធ្វើសេចក្តីគោរពចំពោះព្រះធម៌តែម្យ៉ាង,
 នេះជាទំនៀមរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ។ សេចក្តីគោរពនេះ ជាគ្រឿង
 អលង្ការរបស់ពួកជន អាចយុំគ្រឿងពួកក្រមឱ្យតាំងនៅក្នុងសាមគ្គីរក្សា

សន្តិសុខឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ហេតុនោះ ទើបឈ្មោះថាអនាមគធមិ ដោយ
ប្រការដូច្នោះ ។

៣ - ការមិនគិតបៀតបៀនធ្វើទុក្ខធ្វើបាបដល់សត្វនឹងបុគ្គលដទៃ
ឈ្មោះថា អហិង្សា, លោកបំណងយកមេត្តាចិត្ត គឺចិត្តដែលគិតប្រាថ្នា
រកសេចក្តីសុខឲ្យដល់គ្នានឹងគ្នា, បើពោលឲ្យខ្លីក៏សេចក្តីប្រាថ្នាឲ្យគេ
បានសុខនោះឯង ។ មេត្តានេះលោកចាត់ជាព្រហ្មវិហារធមិ គឺធម៌ជា
គ្រឿងអប់រៀនសន្តានរបស់អ្នកធំជាប្រធាននៃពួក, អធិប្បាយថា ជនជា
ធំជាអធិបតីក្នុងសមាគមមួយៗ រាប់តាំងអំពីត្រកូលមួយស្រុកមួយឡើងទៅ
ត្រូវដកខ្លួនខ្លួនក្នុងព្រហ្មវិហារធមិ គឺត្រូវមានចិត្តមេត្តាប្រាថ្នាឲ្យអ្នកគូប
មានសេចក្តីសុខចំរើន, បើអ្នកគូបមានសេចក្តីទុក្ខព្រួយក៏មានចិត្តអាណិត
អាសូរករុណាប្រាថ្នានឹងជួយដោះឲ្យរួចអំពីទុក្ខនោះ មិនព្រងើយកន្តើយ,
កាលបើអ្នកគូបចំរើនដោយលាភយសហើយ ក៏មានមុខតាចិត្តរីករាយ
ជួយផ្សាយអនុមោទនា មិនគិតបូស្សាប្រណែនគ្នា, កាលបើអ្នកគូបមាន
សេចក្តីសុខចំរើន ក៏តាំងចិត្តជាទេវតាមិនគិតបៀតបៀនឲ្យអ្នកគូបបាន
ទុក្ខលំបាកឡើយ; អ្នកធំកាលបើតាំងនៅក្នុងមេត្តាធម៌នេះហើយ អ្នកគូប
រមែងនិយមរាប់អាន, ការរាប់អាននោះជាត្រូវអំណាច, អ្នកមានអំណាច
លុះណាតែមានគេកោតគ្រងគោរពរាប់អានលើកងកើតឲ្យជាធំជាប្រធាន

ប្រព្រឹត្តភាវូបនីយកម្មមានមេត្រីយ័ន្តស្មោះអស់ពីពោះ មិនមានសេចក្តី
 រង្ស៊ីសសន្សំយ, ត្រូវតាមន័យពុទ្ធភាសិតថា វិសោ ឥស្សរិយំ
 លោកេ “អំណាចវៃមន៍ជាធំក្នុងលោក” ។ អ្នកជំនាញតាំងខ្លួនក្នុង
 មេត្តានេះ វៃមន៍ជាទីពឹងអាចរបស់មនុស្សទូទៅអាចនឹងគ្រប់គ្រងសមាគម
 នោះៗ ឲ្យតាំងនៅបានដោយស្ម័គ្រ ។ អហិង្សា ការមិនបៀតបៀន
 នេះជាគុណធម៌នាំឲ្យកើតសេចក្តីគោរពរាប់អានគ្នា ដូចបានពណ៌នាមក
 នេះ ទើបឈ្មោះថា អនាមតធម៌ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

៤ - ការសង្រួមកំរិតខ្លួនឲ្យរួចចាកទោសដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀល
 ឈ្មោះថា សញ្ញាៈៗនេះ លោកវិទ្យាយោងសេចក្តីផ្សេងៗគ្នា, ក្នុងទីខ្លះ
 លោកវិទ្យាប្រាប់ថាសីល ក្នុងទីខ្លះថាឥន្ទ្រិយសំវរៈ ក្នុងទីខ្លះថាសមាធិចិត្ត,
 តែគាលបើពោលដោយរូបរួម បានដល់ការសង្រួមកំរិតខ្លួនមិនធ្វើការងារ
 ដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលឬមិនធ្វើការងារដែលមានទោស ដោយវិធីរក្សា
 សីល ដោយការសង្រួមឥន្ទ្រិយឬដោយចំរើនសមាធិការងារ ។ សញ្ញា-
 ធម៌នេះ ជាគុណសម្រាប់អ្នកធំប្រការមួយ, ក៏ធម្មតាអ្នកធំបើមិនសង្រួម
 កំរិតខ្លួនក៏ចូលការដែលត្រូវធ្វើទេ ប្រកបតែកម្មដែលជាទោស ក៏មិន
 ជាទីគោរពរាប់អាននៃអ្នកតូច ជាធ្ងរធ្វើឲ្យអ្នកតូចមើលងាយអស់សេចក្តី
 កោតក្រែង ព្រោះហេតុនោះអ្នកធំទើបត្រូវសង្រួមកំរិតខ្លួនឲ្យរួចចាក

មន្ទិលសៅហ្មងដែលអ្នកប្រាជ្ញត្រូវតែដឹង ដោយវិធីរក្សាសីល ឬ
 ដោយការសង្រួមផ្ទៃយ ឬក៏ដោយការចំរើនសមាជិកាវនាដូចពោល
 ហើយ, កាលបើសង្រួមរាំងយ៉ាងនេះ សេចក្តីអាគ្រក់នឹងមិនមានធុកាស
 កើតឡើងបាន ដូចពុទ្ធភាសិតថា សញ្ញាមតោ វេរំ ន ជីយតំ
 “អ្នកសង្រួមមែនមិនក្លៀវក្លាឲ្យកើតឡើយ” ។ គំនិតនោះមកនឹង
 ប្រសព្វដល់ធ្វើខូចឲ្យជាទីគោរពរាប់អានរបស់អ្នកតូច អាចគ្រប់គ្រង
 និយាយស្តីទៅរកអ្នកតូចបានពេញមាត់ ហេតុនោះ សញ្ញាម: ទើបឈ្មោះ
 ថា អនាមតធម៌ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

៥- ការទប់ឃាត់ចិត្ត ការប្រាបប្រាមចិត្ត ការហ្វឹកហ្វឺនទូន្មានចិត្ត
 ឲ្យប្រាសចាកក៏យអន្តរាយ ឈ្មោះថាទមៈៗ នេះ លោកក៏ខ្លាចប្រាប់សេចក្តី
 ផ្សេងៗ គ្នាដែរ គឺចូនកាលលោកប្រាប់ថា បានដល់ផ្ទៃយសំរេ: ចូន
 កាលថាបានដល់វិបស្សនាបញ្ញា, តែបើពោលដោយរូបម្ម គឺគឺការទប់
 ឃាត់ប្រាបប្រាមទូន្មានខ្លួនឲ្យឃ្លាតចាកការកំរើកំរើបដ្ឋលច្របល់ចិត្ត
 ដែលបណ្តាលមកអំពីសន្តិលេសធម៌ គឺវត្ថុ: ខោស: មោហ: ឬដែលជាប់
 មកអំពីលោកធម៌ ដោយវិធីសង្រួមផ្ទៃយ ឬក៏ដោយវិធីចំរើនវិបស្ស-
 នា ឈ្មោះថា ទមៈ ។ ធម៌នេះ ជាគុណសំខាន់សម្រាប់ជនគ្រប់ថ្នាក់
 ព្រោះថាធម៌តាមទុស្សយេនីបើឥតធម៌នេះក្នុងសន្តានហើយ ក្នុងពេលដែល

ត្រូវរាតៈ ទោសៈ មោហៈ ដុះដាលពុះពោរឡើង ក៏នឹងនាំចិត្តឲ្យលុះ
 ក្នុងអំណាចកិលេសនោះ ៗ ជាហេតុឲ្យហ៊ានប្រព្រឹត្តអាក្រក់ដូរកាយ វាចា
 ប្រើប្រការ, ហេតុដល់ក្លែងក្លាម៉ាជាតិប្រទេស មិនមានសេចក្តីខ្មាស
 បាបខ្លាចបាបទេ, ក្លាយទៅជាមនុស្សមានកំហុសធំក្នុងលោក ដែលមិន
 ជាទីគោរពរាប់អានកោតក្រែងរបស់ប្រជាជន, ក្នុងពេលដែលប្រទះ
 លោកធម៌ ទោះជាចំណែកគួរឲ្យថ្នាក់ មិនគួរឲ្យថ្នាក់ ក៏នឹងទប់ឃាត់ចិត្ត
 មិនបាន នឹងសំដែងសេចក្តីធ្វេចចិត្តឬខ្លាចបាត់ស្មារតីដែលជាចំណែកខូច
 ក្លឹមរបស់មនុស្ស, បើមានគុណធម៌នេះនៅប្រចាំក្នុងចិត្តវិញ វេមនីមិនភិត
 ភិតបារម្ភញាប់ញ័រទេ បើទុកជាប្រទះក៏មិនប្លែកខុសធម្មតា ចូលក្នុងតម្រា
 ថា “ត្រីក្សបូសមាំត្រូវខ្យល់បោក ត្រាន់តែយេកយោកជ្រះសន្លឹក”
 មួយទៀតសមដូចបាលីថា សុខេន ដុដ្ឋា អថវា ឱត្តេន ន
 ទុច្ឆារវចំ បណ្ឌិតា នស្សយន្តិ “បណ្ឌិតទាំងឡាយ ទោះបីសុខ
 នឹងទុក្ខរាល់ត្រូវហើយ ក៏មិនសំដែងអាការឡើងពុះឡើយ” ។ សេ-
 លោយថា ឯកយនោ វាទេន ន សម័រតិ ឯវំ និច្ចាប-
 សំសាសុ ន សតិញ្ញា ន្តិ បណ្ឌិតា “បណ្ឌិតទាំងឡាយ តែង
 មិនញាប់ញ័រព្រោះនិន្ទានឹងសរសើរ ដូចក្តីគាត់មួយមិនរញ្ជួយ ព្រោះ
 ខ្យល់ព្យុះដូច្នោះឯង ។ ទាំងនេះក៏ដោយមានទមធម៌នៅប្រចាំក្នុងចិត្ត
 ហេតុនោះ ទើបឈ្មោះថា អនាមតធម៌ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ធម៌ទាំង ៥ (ប្រការគឺ សច្ចៈ, ធម៌, អហំសា, សញ្ញាមៈ, ឧបៈ, មាន
បរិបូណ៌នៅក្នុងបុគ្គលឯណា (ព្រះអរិយទាំងឡាយ) ដែលសេពគប់បុគ្គល
នោះ ធម៌មានសច្ចៈជាដើមនោះ ឈ្មោះថាអនាមគធម៌ គឺធម៌មិនបេះ
ចាស់ឈឺស្លាប់ មានន័យដូចសេចក្តីអធិប្បាយដោយសន្ធិបមកនេះឯង ។

អាត្មាកាតសំដែងមកក្នុងអនាមគធម៌ គបស្ម័ន្ធន៍សព្វានៃពុទ្ធសា-
សនិកជន ដើម្បីជាគ្រឿងប្រដាប់ប្រាជ្ញាបារមី សន្មតថាបឋមភាមសមគួរ
ដល់កាលវេលា (ត្រឹមប៉ុណ្ណោះ ។

ចប់វិទ្យុធម្មទេសនាកណ្តាទី ៩ នៃកុណ្ណៈ ។

(This section contains faint bleed-through text from the reverse side of the page, which is mostly illegible due to fading and ghosting.)

ច្បាប់ប្រែស

បទព្រហ្មគិត

នេះបទព្រហ្មគិត ពិព្រាង(ត្រូវទុកខ្លួន ចែងចងជាទិពាន ទុក
 គ្រាន់មើលជាច្បាប់ថ្មី ។ ឲ្យអស់កូនចៅក្រោយ ស្តាប់កុំឲ្យក្មេចស្មារតី
 ប្រើដៅទាំងប្រុសស្រី យកទុកខ្លួនគ្រប់អាត្មា ។ ធម្មតាកើតជាមនុស្ស
 ទោះស្រីប្រុសក្រណាស់ណា ក្រគិតក្នុងចិត្តា ឲ្យបានដឹងសមនឹងគួរ ។
 នឹងអស់ញាតិសន្តាន សោះគេមានពាក្យថាជួ កុំធ្វើកុំតែងក្នុង ធ្វើ
 កំបោងកុំពាក្យធំ ។ នឹងដើរដូចកូដង្កី ឲ្យទុកអង្គអាចបារម្ភ ឲ្យត្រូវ
 នឹងច្បាប់ក្រម គួរប្រតិបត្តិកុំឲ្យឆ្គង ។ រៀនបទរៀនបាទពាស កុំ
 ច្រឡោសលើរៀមច្បង ស្រដីនឹងអ្នកផង ពាក្យឲ្យគួរកុំឯងរឹយ ។
 អើអើអញដាច់សាច់ ឆ្គងពាក្យពេចន៍គេស្រដី ដើមដៀលឲ្យអប្រិយ
 ស្រដីថាកូនឥតពូជ ។ ចាស់ទុំមិនប្រដៅ ជេរកូនចៅទើបកំខូច គេថា
 កូនឥតពូជ មិនដឹងច្បាប់នឹងចាស់ទុំ ។ គេដៀលដល់មែឌ កេរ្តិ៍
 អាស្រូវស្អុយហ្នឹ គេស្តីដើមដៀវធំ ដំនៀលនោះដល់មកចាស់ ។
 កុំកាចកុំស្លុតពោក កុំចំអៀករៀនហើស កុំខ្លាចកុំហ៊ានណាស់ ឲ្យរំ-
 ពឹងរំពៃគ្រប់ ។ ទោះដេកឲ្យរហ័ស ភ្ញាក់មុនចាស់ដោះឡើងលុប
 មុខមាត់មើលឲ្យគ្រប់ ឲ្យរូបរបស់សិមដេកវិញ ។ ស្វាម្មស្តីឲ្យច្រក
 កុំបំបៀកទាំងមូលមិញ គូចធំឲ្យច្រកចេញ តាមពាក្យចាស់ថាអភ័ព្វ ។

ដេកយប់កុំដេកយូរ ហើយទទួរដូចគេនាប់ សំពត់ស្បែកឲ្យខ្ជាប់ កុំឲ្យ
អាត្រាតក្រាខ្លួន ។ នឹងដេកកុំទ្រមក់ ឲ្យលង់លក់ក្រាពីក្បួន បើភ្នាក់
ឲ្យជើងខ្លួន ឡើងអង្គុយកុំមាត់ខ្លាំង ។ ប្រែប្រាណប្រិវិញ្ញាណ ខ្ជាប់
ក្រែងមានចោរចិត្តខ្លាំង ប្រញប្រាណប្របដណ្តឹង ជញ្ជូនទ្រព្យល្អចយក
ចេញ ។ បើឥតមានមន្ទិល កុំឲ្យខ្ជិលដេកទៅវិញ ភ្នាក់ហើយឲ្យក្រែក
ចេញ រកជក់ថ្នាំស៊ីម្សា ។ ទោះពេលពន់ព្រលប់ គន់ឲ្យគ្រប់ទ្រព្យ
នានា កាំបិតខាងអាត្មា ឲ្យសិតទឹកដាក់ចុងជើង ។ ប្រអប់ដាក់ទឹមស្មា
ថ្វាយទេញរក្សាយើង ហើយឲ្យបំពាក់ភ្លើង នៅក្រានក្រែកុំឲ្យដាច់ ។
កុំឲ្យអស់រលីង រលត់ធើរហើយថាក្រេច សព្វថ្ងៃមើលកុំដាច់ កុំដើរ
យកពីផ្ទះគេ ។ ថែទាំមើលជើងក្រាន ឲ្យទសមានកុំទំនេរ បង្កាត់
ចង្កើតកេរ្តិ៍ កុំប្រហែសឲ្យសូន្យស្មុនី ។ ប្រយ័ត្នក្រែងក្រងាយ ពុំ
សប្បាយឈឺពោះពុន បង្កាត់កំដៅអង្គ អុជបំភ្លឺមើលនេះនោះ ។ មាន
កាលយប់ជិត ក្រេចមិនគិតជួនកូនជុះ គ្មានភ្លើងអុជចន្ទះ ក្រានលុះ
រលត់ធើរ ។ រត់រកភ្លើងសស្រាក់ ព្រួយលំបាកតែខ្លួនឯង ហេតុខ្ជិលពុំ
គិតក្រែង ក្រយប់ថ្ងៃព្រួយដើរឆ្ងាយ ។ ហើយឲ្យថែទាំទឹក ទោះយប់
ព្រឹកកុំគិតងាយ ដឹងដាក់ក្អមរត់រាយ សព្វពួចពាន់អាងអុជធំ ។ កុំ
ឲ្យស្លូតក្អមធើរ អស់រលីងពីពាន់ធំ គ្មានសោះនោះមិនសម ដួនក្រែង
ក្រងាយយប់ថ្ងៃ ។ ទោះដើរទៅឆ្ងាយជិត កាន់កាំបិតកំដៅដៃ ក្រែង

មានមែកឈើព្រៃ កាប់កាន់មកទុកជាទុស ។ ជួនកាលក្រែងបន្ទា មុត
 អាត្មាគ្រាន់ចាក់ដោះ ជាគ្រឿងគ្រប់មិនទុស ការសត្រូវទោះឆ្មារឆ្មៃ ។
 ដើរព្រៃឲ្យមើលលើ ឃើញស្លឹកឈើជាបន្លែ កាន់កាប់កុំដៃទេ អង្គុយ
 គន់មើលឆ្នេងស្តាំ ។ ក្រែងមានឈើព្រៃធំ គួរកាប់កាប់យកជាថ្នាំ
 ផ្លែគ្រាន់គ្រាន់ដណ្តាំ បាយបានឆ្អិនឆាប់ដូចចិត្ត ។ សោះស្រីស្រីដីបាន
 បើទុសមានមិនព្រួយចិត្ត សព្វថ្ងៃប្រឹងគំនិត ថែទាំទើបគង់របស់ ។
 មាសប្រាក់ស្រូវអង្ករ ទុកឲ្យល្អកុំសប្បុរស សំបើយកុំឲ្យអស់ មើល
 ថែធូនខ្លួនឯងណា ។ សូរស្តីចកុំឲ្យដាច់ បើវាតិចឲ្យទស្សាហ៍ រិះរក
 ជុំខៀតណា ឲ្យបានច្រើនក្រវែនទុក ។ នឹងបាយឲ្យគិតក្រោយ ទោះ
 នឹងឲ្យវាមើលមុខ កុំឲ្យស្លឹកគ្រលុក ទោះនឹងទុកឲ្យចំណាំ ។ រដូវ
 ធ្វើចំការ ឲ្យទស្សាហ៍គ្រឿងគ្រាប់ដាំ ស្លឹកគ្រឿងគ្រប់គ្រី ត្រាវត្រីសក់
 សព្វបន្លែ ។ កុំខ្ជិលកុំប្រមូស ទៅដង្កុះកេសូមគេ គេមិនឲ្យឯងទេ
 តែគឺមានព្រោះខ្ជិលដាំ ។ ទោះធ្វើស្រែចំការ ឲ្យទស្សាហ៍មើលថែទាំ
 កុំខ្ជិលកុំប្រហាំ ចបចូកជីកស្មៅល្អផង ។ កុំឲ្យបងកំឡាំង ទោះខែ
 ប្រាំងប្រែឲ្យផង ទឹកទៅស្រោចស្រប់ផង ឲ្យលូតលាស់មានផ្កាផ្លែ ។
 ធ្វើការកុំគិតព្រួយ ខ្លួនឯងមួយកុំត្អូញត្អែរ ខ្វាំងខ្សោយកុំឲ្យល្ងៃ ខ្លាច
 តែឡើយហើយមិនធ្វើ ។ ជាងយប់បិតបូស្សី ត្បាញជាល្អិតកេត្តី
 កុំឲ្យស្រីស្តីលើ ឥតអំពើធ្វើលេងទៅ ។ កុំទុកដៃទេ ជាងទំនេរ

បោចស្មៅព្រៃ ខាងផ្ទះខាងលំនៅ ឲ្យវាលកាលកើតសុខា ។ ឲ្យ
 មានក្តីបារម្ភ ធ្វើស្រែកុំចោលចំការ ដឹងដៃកក់បិតព្រា ទុកឲ្យជាកុំឲ្យ
 បាត់ ។ ដេកយប់ឲ្យរាំងទារ ទ្រព្យជាៗ ប្រុងប្រយ័ត្ន ត្រចៀកចាំ
 កុំភ្លាត់ កុំភ្លេចចោលមិនដឹងខ្លួន ។ ប្រយ័ត្នប្រយោជន៍យូរ ពោះលក់
 ដូរមើលថែជួន ពោះទ្រព្យរបស់ខ្លួន ឲ្យសួរកូនសួរប្រពន្ធ ។ កុំអាន
 ឯងជាប្រស ពាយរបស់មិនគិតគង់ មិនដឹងដល់ប្រពន្ធ ព្រមព្រៀង
 គាត់បើថា ។ ពោះបីបើបងប្អូន ពឹងរកខ្លួនទៅណាៗ ពោះទៅលេង
 ឥតការ ឥតគេរកដើរឆ្ងាយជិត ។ ឲ្យប្រាប់អ្នកនៅផ្ទះ កុំលះឥត
 គំនិត គេភ័យព្រួយបិតុគិត ព្រោះមិនដឹងជាទៅណា ។ បើទៅជា
 មានកិច្ច ប្រសើរគាប់នោះឥតថា ប្រសិនពានពស់ខ្លា ខ្យល់ចាប់ចុក
 ឥតគេសម ។ ពោះដើរមានដំណឹង ឲ្យព័ត៌មានបារម្ភ នឹងដើរឲ្យ
 សម យប់ព្រលប់ឲ្យមាត់ក ។ កុំស្ងៀមកុំស្ងាត់ពួន លបលាក់ខ្លួន
 ខ្លាចមិនល្អ ឲ្យមើលឲ្យមាត់ក ដើរឲ្យស្មោះសោះគេថា ។ ពោះខ្លួន
 ជាប៉ុន្មាន ពាក្យសន្តានរើមុសា គេមែមកអាត្មា តាមដំណឹងដំណើរ
 ខុស ។ កូនអើយបាកុំធ្លោយ កុំធ្លាប់ឲ្យអាបកេរ្តិ៍យស ធម្មតាកើតជា
 ប្រស ឲ្យរករៀនច្បាប់មាត្រា ។ លោកថាហៅធូតបី មួយធូតស្រី
 មួយធូតស្រា មួយធូតល្បួងពាលា លេងប្រៀបប្រាជ្ញកំភាត់ ។ ទាក់
 មានទាក់ទា ដល់ភ្នាល់ភ្នាបបាញ់សត្វ អន្ទាក់ដាក់បង្កាត់ ល្បួង

អស់នោះមិនកំណើត ។ ធម្មតាប្រាំនឹងប្រាំ មិនដែលខ្វែរណា នឹងកើត
មិនពុំមានកំណើត មានតែលិចលង់ខ្លួនទេ ។ ជួនកាលដេចចាញ់ឯង
រៀនរាល់ល្បែងតែនឹងនឹងរេ មានកាលឯងចាញ់គេ កុំទុកចិត្តថាឯងមិន ។
ព័ត្រឹកស្ងៀមហូលដរ ល្ងាចស្ងៀកសខ្លះចងក្សិន ព័ត្រឹកគ្រុកក្បាល
ចិន ល្ងាចមិនទាន់ចិនដាក់ខ្លោះ ។ ជួនកាលវាចងជើង ព្យួរខ្លួន
ឡើងក្បាលដាំចុះ ភ្នែកស្ទឹងតឹងក្រញះ វាទារប្រាក់ឲ្យបានឆាប់ ។
មើលមុខល្អតិចអ្វី មិនខ្មាសស្រីផ្សារឈរស្តាប់ មុខមិញដូចគេស្តាប់
មានស្មិញស្មាញរោបដូចក្មេង ។ ស្រែកថ្ងៃអះអូយអើយ អាចិកអើយ
អាណិតលែង អញកេប្រាក់ឲ្យឯង ឲ្យអាចិកស្អែកនេះបាន ។ ចិនពូ
ព្រមស្រាយមក បណ្តើរកេប្រាក់សន្តាន គឺនឹងទារទាល់តែបាន ទ្រព្យ
ឲ្យទៅទើបវាលែង ។ អ្នកអាយអ្នកអើយកុំ គួរឲ្យម្តកល់តែល្បែង
កុំលកុំលូកលេង គួរឲ្យវាឲ្យរៀរសោះ ។ កុំឈរកុំឈប់ជិត កែង
មិនអត់ចងក្តៅកោះ កុំល្បែងល្បែងនោះសោះ គួរឲ្យដោះឲ្យដើរចេញ ។
ច្បាប់នេះចាំកុំខ្លួន ទោះបងប្អូនមិត្តសំឡាញ់ ពឹងខ្លួនឯងឲ្យចេញ
ធានាទ្រព្យគេយកទៅ ។ ឯទ្រព្យបានទៅវា ឯងធានាស្រាប់តែនៅ
វាបានទ្រព្យយកទៅ ខ្លួនឯងនៅធានាស្រាប់ ។ ដល់គេមកគឺនឹងទារ
អ្នកធានាឲ្យបានឆាប់ មិនបានគេប្រាប់ ទៅជាខ្ញុំព្រោះធានា ។ ទោះ
បងប្អូនផ្ទះ ក្រដាមក់គេគឺនឹងទារ បើមានទ្រព្យជួយជា កុំធានាណាអ្នក

អាយ ។ កូនអើយចូរចាចាំ ឥតកង្កែបកុំបីណាយ ប្រយ័ត្នកលរូបកាយ
 កុំឲ្យក្រេចភាគរនេណា ។ មួយទៀតហៅឆ្លូតស្រី គួរកុំបីសេពតាមា
 ព័ត៌ន៍ទាញអាត្មា នាំវង្វែងក្រេចបុណ្យ ។ ក្រេចសីលទានសូន្យ
 សោះ ក្រេចឃ្នាងខ្លោះដល់ដីពជន្ម ក្រេចទោសក្រេចខ័ណ្ឌគុណ ក្រេចទាំង
 ការកាន់រសាយ ។ បង្កើតតែទោសទុក្ខ បើបានសុខសំនឹងប្រក្លាយ
 បង្កើតក្តៅក្រហាយ ឲ្យទាស់ទែងខឹងនឹងគ្នា ។ ចង់ទោសគុំគុំនឹង មិន
 គិតខ្លួនខ្លាចមរណា មានកាលភយនឹងមា គុំធ្វើគ្នាឲ្យសោះសូន្យ ។
 បង្កើតតែចិត្តធំ ចៅតំនឹងដីដូន ឯបងខឹងនឹងដូន ម្តាយនឹងកូនគុំធ្វើគ្នា ។
 រិះគិតកាប់ម្ចាស់ ឲ្យក្តៅណាស់ក្នុងអង្គា កើតទោសខឹងនឹងគ្នា ជាគំនុំ
 ពុំត្រាស្បើយ ។ មានកាលគេដាក់ឃ្នាង ព័មិនរាងចាលចិត្តឡើយ
 លក់ភ្នែងខ្ញុំគេហើយ មិនខ្លាចស្លាប់ដល់អាត្មា ។ គេកាប់ដោតទាំងក្បាល
 មិនចេះចាលចិត្តឡើយណា ក្រេចខ្លួនសូន្យសោះសា នឹកតែគ្រង់សេព
 សប្បាយ ។ រីឯកាមកិលេស កុំប្រហែសគួរឲ្យណាយ ស្អិតណាស់
 ណាអ្នកអាយ អ្នកអើយកុំគិតសន្ស័យ ។ នេះឯងហៅឆ្លូតស្រី គួរកុំ
 បីឲ្យសាល័យ ចូរចង់ចាំសព្វថ្ងៃ ទុកទូន្មានអង្គអាត្មា ។ អ្នកប្រាជ្ញ
 លោកទិទាន ទុកទូន្មានមកលំរុបបា មួយហៅឆ្លូតសុក នោះកុំដឹកវាស្រវឹង ។
 ព័នាំក្រេចវិញ្ញាណ ក្រេចសីលទានសោះសូន្យយ៉ាង ផឹកហើយមិនដែល

នឹង នាំចិត្តនោះឲ្យជ័យជំនះ ។ ឯខ្លួនឯងគូបទេ មើលទៅគេប៉ុនមេដៃ
កំឡាំងឯងស្មើចៃ មិនកោតគេតិចឡើយណា ។ ក្មេងក្មានិពាក្យក្រៃ
អ្នកត្រូវតែបទបានស្រា មិនមានខ្លាចនរណា ស្រដីកោងរកកលឈ្លោះ ។
បញ្ជារបញ្ជាសង្គ្រាម ដេរវាំងវាសមិនចំឈ្លោះ នាំហេតុតែខាងឈ្លោះ
ធ្វើយធ្វើនិពាក្យឲ្យបានទាក់ ។ ប្រពន្ធឃើញយាត់ទៅ ប្តីមិនត្រូវថា
អ្នក ឯងទាំងលាយឆាក ដោយចិត្តធំបទបានស្រា ។ មានកាល
ដួងស្រវឹង ពុំមានដឹងខ្លួនឡើយណា ដើរដួលដេកផ្តាប់ផ្តារ ស្រាត
សំពត់អស់ពុំដឹង ។ គេឃើញអស់ខ្លាសកុំ ក្មេងជឿវែជុំសើច្រហឹង
ដេកដូចគេស្លាប់ឈឹង ក្មេរក្មេតពាសពេញទាំងខ្លួន ។ កំណើតអ្នកផឹក
ស្រា កុំអ្នកថាឯងនឹងខ្លួន ផឹកហើយស្រវឹងម្តង ខ្លួនខ្យល់ទេអ្នកថា
មាន ។ អ្នកស្លូតទៅជាភាច ឯអ្នកខ្លាចទៅជាហ៊ាន ខុសត្រូវទៅ
បំពាន បំពុលខ្លួនឲ្យបានបាប ។ នេះឯងហៅឆ្កួតស្រា ក្នុងធម៌ថា
ពៀរដេកច អ្នកណាផឹកហើយបាប បង់កិត្តិយសពុំស្មើ ។ គួរកុំសេព
សុក នាំអាត្មាឲ្យអប្រិយ នឹងធ្លាក់ទៅអវិច្ច នរកនឹងទុក្ខវេទនា ។ ហៃ
អស់ជនទាំងឡាយ កុំរាយមាយក្នុងអង្គ ចូរស្តាប់ច្បាប់នេះណា ទុក
ទុនានខ្លួនសព្វថ្ងៃ ។ នេះឯងហៅឆ្កួតបី លោកស្រដីក្នុងធម៌ថ្ងៃ បើ
អ្នកណាមួយនៃ នឹកប្រាថ្នាដោយចំណង់ ។ លោកចង់ជាឧបមា ឲ្យ

អ្នកណា មួយផ្គត់ផ្គង់ យកដែកដុលបោះបង់ ក្នុងភ្នំក្រាននេះប្រាល
 ឆ្នៅ ។ បើកាន់ដែកដែលដុត នោះមិនមុតមិនមានក្តៅ កាន់បាននោះ
 ទើបហៅ ចិត្តមុតមែនមិនគិតប្រាណ ។ នោះទើបលោកឲ្យធ្វើ នូវ
 អំពើទាំងបីបាន ដោយធម៌បុរាណ លោកទទួលបានដូច្នោះណា ។ ចាក់
 ចែងតែងជាបទ ព្រហ្មប្រាកដកាលបិតា ប្រដៅខ្ញុំនេះណា សព្វសេចក្តី
 ដូច្នោះទេ ។ កិច្ចការព្យាយាមរៀបរស ខ្ញុំនាមឈ្មោះបណ្ឌិតមែ គិតចង់ជា
 សេចក្តី ប្រដៅជនចប់ម្ល៉េះហោង ។

ច្បាប់ច្រើន ចប់តែប៉ុណ្ណោះ ។

បីសាចស្នេហា

(ធម្មត្ថដំបូង)

ក្នុងមួយពេលនោះ ទឹកមុនរបស់នាងក្រមុំឡើងស្ងាំង ចុះទៅ
ជាងមុនច្រើន ដោយនាងសារុនដឹងជាក់ច្បាស់ថា ទុក្ខមស្រឡាញ់ខ្លួន
នាង ចាប់ចិត្តប្រតិព័ទ្ធចំពោះរូបនាងយ៉ាងច្រើនលើសលន់គណនា ប៉ុន្តែ
នាងមិនចាប់ចិត្តស្រឡាញ់គេសោះឡើយ ព្រោះនាងទៅជាប់ចិត្តស្នេហាចិត្ត
ស្រឡាញ់លោកវត្តទៅក្រែងកំឡោះយ៉ាងជ្រៅដកខ្លួនមិនរួច តែតាមដោយ
ពិតនោះ នាងមានចិត្តអាណិតអាសូរទុក្ខជាទីបំផុត តែខ្លួននាងមិនអាច
ផ្លាស់សេចក្តីស្នេហារបស់នាងដែលជាប់នៅនឹងរូបលោកវត្តឲ្យត្រឡប់មក
បិតនៅលើរូបរបស់ទុក្ខបានឡើយ! ទើបនាងនិយាយត្រឡប់ថា :

“តុខ្លាអើយ! នេះហើយជាកម្មត្រាស់របស់សារុន!” នាងនិយាយ

ទាំងទឹកភ្នែកហូរសស្រាក់ដាក់កញ្ចប់ទាំងសន្ធិខាង មុខគួរឲ្យអាណិត
អាសូរពន់ពេក “ខ្ញុំក៏បានឃើញសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏ពិតប្រាកដរបស់
លោកវត្តវត្តស្នេហាហើយ! ប៉ុន្តែ លោកកុំឲ្យខ្ញុំថាឡើយ” នាងឈប់ដក
ដង្ហើមដែលមិនដឹងថាអ្វីទៀត ហើយយកដៃទាំងពីរចម្រុះជ្រប់នៅនឹង
ភ្នាក់កៅអីយ៉ាងរហ័ស; ពាក្យចុងក្រោយបង្អស់ដែលនាងសារុនពាល
ចេញមកនោះ ធ្វើឲ្យទុក្ខមស្រឡាត់កំឡោះស្ទើរតែបាត់ស្មារតី, ភ្នែកទាំង
ពីរមើលទៅដោយការម្នាក់វិវេកយ ហើយមានចំណិតក្រហមប្រៀនៗមក
មុខគួរឲ្យសង្វេគ, ទើបទុក្ខមលូកដៃទៅចាប់ដៃនាងសារុនហើយថា :

“ប្អូនសារុន ! ឧ ! ប្អូនមិនស្ម័គ្រចិត្តរៀបការនឹងបងសោះហើយ
ឬ ? ឧត្តមនិយាយទាំងខ្សឹកខ្សួល ទឹកមុខឡើងសស្សាំងជាងមុនទៅទៀត
មុខគួរឲ្យភាសួរករណា ដល់បុរសកំឡោះនោះនោះពេក ។

“បោះ, ទេលោក” - នាងងើបឡើងហើយនិយាយថា “មិនមែន
ដូច្នោះទេ លោកឧត្តម” នាងសារុនឈប់ដកដង្ហើមធំមួយដងហើយថា
“លោកភើយ ! ខ្ញុំ-ខ្ញុំ-មាន-មានកូនក្មេង ! ល្ហើយកុំឲ្យខ្ញុំថាឡើយ” ។

“ប្អូន ! ឧត្តមកាំងចិត្តនឹងសួរហោរកំម្លងទៀតតែហាមាត់ច្រហ ។
ទើបនាងសារុនឆ្លើយតបយ៉ាងខ្សឹកខ្សួលថា “ខ្ញុំផ្ដល់ចិត្តនឹកទៅលើលោក
រត្នរូបទៅហើយ” ថាហើយក៏រត់ម៉ាឡើងទៅលើផ្ទះបាត់ទៅ ។ នាង
លោកឧត្តមឈរមើលស្រឡាំងកាំង កើតសេចក្ដីពោមនស្សក្នុងចិត្តស្នេហា
សន្ទប់នៅទីនោះឯង ។

ប៉ង ! ប៉ង ! - សួរកាំភ្លើងលាន់ឮឡើង ក្រោយដែលនាងសារុនរត់
ឡើងទៅដល់លើផ្ទះ ឯរាងកាយរបស់បាឡាតកំឡោះនោះក៏ដួលស្រួស
នៅទីនោះឯង ហើយពោលវាចាចុងក្រោយបង្អស់ថា :

“ប្អូន - ប្អូនសារុន ! បង - សូមលា - សិនហើយ, ជាតិ - ជាតិ
ក្រោយ - សុំឲ្យបានជួបគ្នា អូយ ! - អូយ ! - មច្ចុរាជ”
ឧត្តមរង់ច្រើននិយាយតទៅទៀត តែហាមាត់មិនរួច ព្រោះស្ដេចមច្ចុរាជចាប់
អូសយកជីវិតឧត្តមបាត់ទៅហើយ ។ “ ពុំទៅ ! ពុំទៅ ! អនិច្ចា

សន្តិទាំងឡាយមិនទៀងឡើយ! ក្នុងស្លាប់ទៅមុនចាស់មានគរគោក
 ដូចរូបទុក្ខមហុសកំឡោះ មានអាយុត្រឹម ២២ ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានដល់អនិច្ច-
 កម្មទៅ ព្រោះតែសេចក្តីស្នេហា ភោជនមលរបងជីវិតខ្លួនគ្មានការឡោះ
 អាល័យដោយដៃខ្លួនឯង ។ មួយវិញទៀត ព្រោះទុក្ខមគិតឃើញថា ជីវិត
 សត្វលោកតែប្រាសចាកសេចក្តីស្នេហាជាជីវិតឥតខ្ចីសារ ព្រោះមនុស្ស-
 លោកដែលមានជីវិតស្រស់បស់រីករាយសប្បាយនៅក្នុងលោកនេះបាន
 ដោយសារតែសេចក្តីស្នេហាជាបច្ច័យ . . . ។

ក្នុងខណៈនោះ បណ្តាមនុស្សម្នា ក៏ផ្អើលទោរឡោឡើងមកចោមរោម
 នៅជុំវិញរាងកាយទុក្ខម, តែលោកទេកញ្ជាបរិបូរសម្បត្តិចាត់បម្រើឲ្យយក
 វេយន្តទៅទទួលលោកទេកញ្ជា រាជបម្រើនឹងលោកស្រីឲ្យមកជាប្រញាប់
 ហើយហាមមិនឲ្យនរណាទៅប៉ះពាល់រាងកាយរបស់ទុក្ខមឡើយ ។
 លោកទេកញ្ជានឹងលោកស្រីជាមាតាបិតាមកដល់ ក៏យំសោកខ្សឹកខ្សួល
 បោកខ្លួនបោកប្រាណ ដោយកូនសំឡាញ់តែមួយមកបោះបង់ជីវិតកំពុង
 ពេញកំឡោះស្តុកដូច្នោះ មុខគួរឲ្យសោកស្តាយណាស់ លោកទេកញ្ជា
 ម្ចាស់ផ្ទះព្រមទាំងបុត្រភរិយា នាងសារី-នាងសារុន សឹងនាំគ្នាយំសោក
 ដោយសេចក្តីការឡោះអាល័យទាំងអស់គ្នា ក្នុងចំណោមអ្នកយំសោកនោះ
 នាងសារុនមានសេចក្តីអាល័យនឹងយំសោកច្រើនជាងគេ ព្រោះទុក្ខមបាត់
 បង់ជីវិតទៅនោះ ដោយសារខ្លួននាងឯងជាដើមហេតុ នាងតោងបាត់បង់

សន្យារក្សសត្វស្មោះត្រង់បំផុតតែមួយ ក្នុងលោកនេះនឹងរកបុរសដទៃទៀត
 មានសេចក្តីស្មោះត្រង់នឹងនាងស្មើនឹងឧត្តមតុំមានឡើយ ។ លុះស្បើយ
 សេចក្តីសៅសោកគ្រាន់បើបន្តិចហើយ ទើបលោកឲ្យកញ្ញាម្ចាស់ផ្ទះនឹង
 មាតាបិតានាំគ្នាពិនិត្យមើលសពរបស់ឧត្តម ឃើញមានកាំភ្លើងដៃនៅនឹង
 ខ្នងសព ដែលមាតាបិតាស្គាល់ច្បាស់ថាជាកាំភ្លើងត្បូងរបស់ឧត្តម ក្រៅ
 ពីនោះឃើញមានកូនសំបុត្រមួយចំពោះដល់នាងសារុន មានសេចក្តីខ្លីៗថា

ប្អូនសារុន!

កូនសំបុត្រនេះ ជាសាក្សី សំដែងសេចក្តីស្នេហាដ៏បរិសុទ្ធរបស់បង!
 មុនប្អូនបានឃើញសំបុត្រនេះ បងស្មានថាប្រហែលជាបងចែកឃាត់ទៅបំ
 ផ្លិចប្អូននៅលោកខាងមុខរួចទៅហើយ!

ឧ! សារុន មាសព្រលឹងក្រៃលែងជាងជីវិតរបស់បង ជីវិតបងសព្វ-
 ថ្ងៃជាជីវិតក្រៀមក្រោះពិតស្រឡាយរីករាយបន្តិច! សូមប្អូននៅឲ្យបានសេចក្តី
 សុខក្សេមក្សាន្តណោះប្អូនណា! ។

ណាសិនហើយៗ! ប្អូនសំឡាញ់ស្មើជីវិត ជាតិក្រោយសំនួបបង ហើយ
 សុំឲ្យបានរួមរសស្នេហាកុំបីឃ្លាត!

សូស្តី!

ប្អូនស្រីសំឡាញ់បង!

ឧត្តម

តម្កាងនោះ លោកទេកញ៉ាជាមាតាបិតានឹងលោកទេកញ៉ាជាម្ចាស់ផ្ទះ
 ក៏ចាត់ចែងធ្វើបុណ្យទុំសផលដល់អ្នកចែកឋានទៅតាមទំនៀម ។ ឯរឿង
 ពីរខែហេតុអត្តវិនិបាតកម្មនេះ ក៏ស្ងប់ស្ងាត់ត្រឹមណោះឯង ព្រោះត្រកូល
 ទាំងពីរធ្លាប់មានមេត្រីរាប់អានគ្នា ដោយសេចក្តីស្មោះត្រង់តាំងពីដើម
 រឿង ។ មក វត្តមានមោះវែមមន្ទិលអ្វីដល់តិចឡើយ ។

អំណើកាលជាលំដាប់មក លោកវត្តបូលោកទៅក្រមវត្តតែងធ្វើត
 អនុកាសទៅលេងផ្ទះបរិបូរសម្បត្តិ ត្រាតែមានសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹង
 លោកទេកញ៉ាជាម្ចាស់ផ្ទះត្រាមទាំងកុមារទាំងគូ គឺនាងសារីនឹងនាងសារុន ។
 តាមដោយតិចនោះ! លោកវត្តចាប់ចិត្តស្នេហាទាំងបងទាំងប្អូន ក្នុងចិត្តមិន
 ដឹងជាចោលណាយកណា ប៉ុន្តែគំនិតគិតបំផ្លាញទាំងពីរ, មកដល់ត្រង់
 ណេះឡូក្យលលោកវត្តកើតចលាចលកន្លះកម្រិតដាច់ស្រេច លុះគិតយូរៗ
 ទៅ ក៏ដាច់ចិត្តជ្រះស្រឡះថា “បើបានបងហើយ តើប្អូននឹងទៅណា!” ។
 ✖ កាលកន្លងទៅមិនយូរប៉ុន្មាន មានកំណត់រៀបមន្តលការពេទីលោក
 ទៅក្រមវត្តធ្វើការនៅសាលារៀនថ្មីយជាគូនឹងនាងក្រមុសារី ធីតារបស់ទេក-
 ញ៉ាបរិបូរសម្បត្តិ ។ លុះបានប្តូរការពេលាល្អ ទើបលោកទេក-
 ញ៉ាជាម្ចាស់ផ្ទះក៏ទ្រទាត់ចែងប្រដាប់ប្រដាគេហដ្ឋានរបស់លោកដោយទង់

ជ័យទង់ជាតិ ច្រើនជាអនេក ហើយឲ្យចងជួនផ្កានានាតាមបង្អួចនឹងទ្វារ សឹងមានកូនក្រអូបឈ្នួយឈ្នួបជុំរុញជុំរាយទ្វារទៅទាំងគ្រហស្ថាន, បណ្តា ភ្ញៀវដែលមានសំបុត្រអញ្ជើញមកលៀងកោដនាហារ ក៏បានមកជួបជុំ មិនខ្វះខាត, ធ្វើឲ្យលោកទេកញ្ជី ជាម្ចាស់ផ្ទះមានសេចក្តីសប្បាយរីករាយ ក្នុងចិត្តក្រៃពេក; លុះដល់វេលាពត្រិ ភ្លើងអគ្គិសនីក៏អុជបំភ្លឺពេញទាំង បរិវេណផ្ទះសឹងមានពណ៌ខៀវ - ស - ក្រហម - លឿង - បៃតងគ្រប់បែប គ្រប់យ៉ាង មានពន្លឺភ្លឺព្រាងព្រាត សឹងល្អមើលជាចម្លែកនៅតាម មែកព្រឹក្សានានា មុខគួរឲ្យមានគម្រកក្រកក្រអាលដល់បណ្តាភ្ញៀវ ដែលបានមកជួបជុំនៅពេលនោះទាំងអស់គ្នា ។

ក្នុងវេលាពត្រិនោះព្រះចន្ទ្រះឡើងពេញជួនទាំងពន្លឺរស្មីមកពាស ពេញផ្ទៃផែនដី ហាក់ដូចជួយចំពេញសេចក្តីសុខក្សេមក្សាន្តដល់ក្រមុំ កំឡោះទាំងគ្នា ដែលកំពុងប្រលែងគ្នាលេងក្នុងសួនច្បារក្រោយគេ- ហដ្ឋាន ។ អាគារសប្បាយរីករាយដែលប្រកបដោយកិត្តិយសដ៏ថ្កុំថ្កើង នៃពិធីមង្គលការដ៏ឡឡឹកនោះ នាំសំរឹបចិត្តរបស់ក្រមុំកំឡោះទាំងឡាយ ឲ្យនឹកចង់រៀបមង្គលការរាល់ៗគ្នា ។ បណ្តាជនប្រុស - ស្រី - ក្មេង ចាស់ - ពោះម៉ាយ - មេម៉ាយសឹងមានសេចក្តីរីករាយក្សេមក្សាន្តដូនពរសព្វ- សាធុការដល់ក្រមុំកំឡោះទាំងគ្នាសូរសព្វស្ថាន; ចំណែកខាងនាងក្រមុំ សារុនជាប្អូនក៏សំដែងទឹកមុខញញឹមឲ្យពរសព្វសាធុការដូចអ្នកផងដែរ

ប៉ុន្តែខាងក្នុងទ្រង់នាងក្តៅរលាបស្ទើរដោះជាភ្លើង តែឥតខណៈមួយដឹង
 ដល់បេះដូងរបស់នាងឡើយ ក្នុងចិត្តរបស់នាងស្រពោនស្រពន់ស្នូត
 គ្រឹម ព្រោះសេចក្តីរោមនស្សអន់ចិត្តហ៊ានក្រៃលែង ទើបនាងកើតចិត្ត
 ផ្សំគ្រាន់ឡើយណាយនឹងមនុស្សលោកនេះជាទីបំផុត ចង់គបបេញ
 ចាកលោកនេះឲ្យផុតស្រឡះ ព្រោះវាគឺជាលោកដ៏ធំទូលាយនេះ ក្លាយ
 ទៅជាទីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តរត់មានសុខកាយសប្បាយចិត្តបន្តិចឡើយ ។

ទើបនាងក្រមុំសារុទ្ធរក្សកាសដកខ្លួនចេញចាកប្រជុំដទៃហើយចូល
 ទៅកាន់បន្ទប់នាងអង្គុយស្រយាមម្នាក់ៗគ្រឹមក្រិតែម្នាក់ឯង នាងដាក់
 គូអង្គុយលើកៅអីក្បែរបង្អួចចំហាយក្បែរអាគារ តែនាងមិនបើកភ្លើង
 ទេ គូទ្រង់ទ្រង់ព្រះចន្ទ្រចាំងចូលមកតាមចន្លោះបង្អួច ឯខ្លួននាងក៏អង្គុយ
 មើលរស្មីនៃដួងចន្ទ្រយ៉ាងស្រឡាតស្រឡាត ។ ក្នុងខណៈនោះព្រះចន្ទ្រ
 ហាក់ដូចមានចិត្តលំអៀងចូលគំនិតនឹងនាងសារីជាបងរបស់នាង ព្រោះ
 យប់នោះផ្ទះអយស្រឡះ តន្ត្រីព្រះចន្ទ្រភ្លឺច្បាស់ត្រចះត្រចង់ដែលនាំឲ្យ
 ក្រមុំក៏ឡោះទើបរៀបការថ្មី មានសេចក្តីស្នេហាដល់គ្នានឹងគ្នាកាន់កែខ្លាំង
 ឡើង, ប៉ុន្តែជារឿយៗនាងចិត្តរបស់នាងក្រមុំសារុទ្ធយ៉ាងខ្លាំង ព្រោះ
 ក្នុងវេលានោះ នាងជេកក៏មិនសុខ អង្គុយក៏មិនស្រួល ហាក់ដូចជា
 ក្រហល់ក្រហាយអន្ទះអវិទ្ធី, ទើបនាងស្ទុះក្រាករទៅលេបនោមភ្នំបង្អួច
 ក្រឡោះមើលទៅសក្តិសាទុវិស ដើម្បីដកដង្ហើមឲ្យបានច្រើនបន្តិច

ប៉ុន្តែក្នុងខណៈដែលក្រឡេកមើលចំពៅស្រាប់តែភ្ញាក់ខ្លួនព្រិតមានសេចក្តី
 ភិតភ័យគត្តមា ព្រោះបានឃើញរូបភាពមនុស្សស្តុនៗ លេចចេញពី
 ស៊ុមទ្រមគុម្ពឈើមួយក្នុងសួនច្បារ ជាបុរសកំឡោះដូចជាឧត្តមដែល
 ទើបស្លាប់ទៅ ហើយអណ្តែតឡើងមកសំដៅមាត់ទ្វារបង្អួចដែលនាងនៅ
 កំរងកាយរបស់នាងក្រមុំក៏ញាប់ញ័ររន្ធត់ស្ទើរលក់ស្មារតី ចង់ស្រែកហៅ
 គេឲ្យមកជួយក៏ហាមាត់មិនរួច នឹងឈានជើងរត់កំរត់មិនកើត ពុំរឹងតាំង
 ទាំងអស់ នាងឈរស្រឡាំងកាំងមួយស្របក់ ទើបរួចពន់បិសាចនោះ
 អណ្តែតឡើងមកចូលតាមចន្លោះបង្អួចមកជិតខ្លួននាងក្រមុំយកដៃទាំងពីរ
 ចាត់ប្រានយ៉ាងខ្លាំងបំផុតបិសាចនោះថយឆ្ងាយពីខ្លួននាង តែដៃទាំងពីរ
 ដែលខំប្រានទាត់ទៅនោះ ឥតសម្បស្សប៉ះអ្វីឡើយ ក្រៅអំពីអាត្មាស
 ទទេ, ហើយរូបបិសាចនោះក៏ឃ្លាំងជើងដើររំលងក្បាលនាងទៅអង្គុយ
 លើកៅអីមួយដែលនៅចំពីមុខនាង ហាក់ដូចជាមនុស្សមានជីវិតវិញ្ញាណ
 សុទ្ធសាធ ។ នាងក្រមុំសារុនក៏ងាកបែរទៅមើលរូបបិសាចនោះ ដោយ
 កិរិយាស្ងប់ស្រឡាំងកាំងហាក់ដូចមនុស្សឥតវិញ្ញាណ នាងឃើញច្បាស់
 ថា រូបបិសាចនោះ គឺជាបុគ្គមសង្សារកំសត់របស់នាងឥតល្បឿង ហេតុ
 ផលសំរត់ការស្វែងរកនឹងទ្រង់ទ្រាយចូកពា ក៏ជាឧត្តមសុទ្ធសាធដូចជា
 សំលៀកបំពាក់ក្នុងថ្ងៃដែលស្លាប់ដោយឧប្បត្តិហេតុនោះឯង, នាងក្រមុំ
 ចាំប៉ាន់ដាក់លាក់ដំបែរនាងនឹងភ្នែកនាង, ទើបនាងនឹកតែក្នុងចិត្តថា "មែន

ហើយ! មែនហើយ! ជាប្រតិបត្តិការសង្គម សង្គមរបស់នាងជាប្រាកដ" ។
ក្នុងមួយស្របក់នោះ បិសាចនោះក៏សន្សំមៗ ហាមាត់និយាយបន្តិចៗ; នាង
ស្រីក្រមុំបានឮសំដីយ៉ាងគ្រជាក់ស្រែក ឮសូរស្រ្តីចក្រលួចខុសតំបន់សូរ
ធម្មតា មុខគួរឲ្យត្រីក្បាលយ៉ាងសំបើម; សំដីបិសាចនោះថា:

"នាងសារុនអើយ! ខ្ញុំខ្ញុំនេះ គឺគុម្ពសង្គមកំសត់របស់នាង ។
ចាំខ្ញុំបានទេ? ទុកជាខ្ញុំស្លាប់បាត់ទៅហើយក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែវិញ្ញាណរបស់
ខ្ញុំមិនបានស្លាប់ទៅជាមួយនឹងរាងកាយទេ ខ្ញុំនៅមានចិត្តស្រឡាញ់នាង
ជាដាច់ស្រយាលស្លាប់ទៅជាខ្លាចហើយក៏ដោយ, ពុទ្ធាអើយ! នាងឥត
ចិត្តអាណិតភាសូរដល់ខ្ញុំបន្តិចឡើយ នាងគង់បានដឹងប្រាកដហើយថា
គុម្ពនេះចាប់ចិត្តស្នេហាលើរូបនាងត្រឹមណា? ខ្ញុំស្លាប់ទៅនេះ ដោយ
សារភ័យនាងផ្តាច់មេត្រីចិត្តជាប់ស្រឡាញ់ខ្ញុំ មិនព្រមរៀបការនឹងខ្ញុំសោះ
ឡើយ ខ្ញុំនឹងចាំទ្រាំទ្រជិតដីក្រៀមក្រំមានតែទុក្ខគឺទៅទៀតតុំបានទេ
ទើបលាលរមនុស្សលោកនេះទៅមុន, ឧ, សារុននាងអើយ ជាតិទេ
មានកម្មនាំឲ្យនាងឥតចិត្តអាណិតខ្ញុំ ជាតិក្រាយសូមនាងមេត្តាខ្ញុំខ្លះផង,
សារុន នាងអើយ! បែរមុខមកញញឹមឲ្យខ្ញុំច្រើនបន្តិចបំណាច់ទំឲ្យគ
មកសួរដល់បន្ទប់ដេករបស់នាង, ពុទ្ធាអើយ! គុម្ពមិនចង់ឃ្នាគចេញពី
ខ្លួនខ្លួននាងបន្តិចឡើយ ព្រោះគុម្ពស្រឡាញ់ប្អូននឹកលើកជាដាច់ខ្លះ ភ័យ
នឹងមកទ្រាំនៅយូរដូច្នោះមិនបានទេ, សារុនអើយ ខ្ញុំសូមលាសិនហើយ.

សូមឲ្យនាងនៅជាសុខក្សេមក្សាន្តទៅចុះ!” ហើយបិសាចនោះក៏ក្រោក
ឡើងលើកដៃទាំងពីរដោយទំនងចង់រុប ហើយនិយាយថា “សារុន
នាងអើយ ចូរនាងមកជិតខ្ញុំបន្តិចសិនវា!” ។ ឯនាងស្រីក្រមុំកាល
បានស្តាប់សំដីបិសាចមុខគួរឲ្យកាណិតវេទនាដូច្នោះ នួននាងក៏ដើរចូល
ទៅភ្លាមទាំងមិនដឹងខ្លួន មានទឹកភ្នែកហូរហូរចេញមកសស្រាក់,
កាលនាងបានចូលទៅជិតខ្លួនបិសាចនោះស្រាប់តែស្ទុះស្រឡាំងកាំងនឹក
ផ្តល់ណាស់ ព្រោះរូបបិសាចដែលនៅចំពោះមុខនាងនោះបាត់ទៅមួយ
រំពេច ។ នាងក្រមុំសារុននឹកស្តាយណាស់ដែលមិនបានឲ្យរសស្នេហាដល់
ទុក្ខម រឿងនេះនាងនឹកក្រៀមក្រំស្តាយក្រោយជាប់ផុត ព្រោះក្នុងលោក
នេះនឹងរកបុរសដទៃឲ្យមានសេចក្តីស្នេហាស្មោះត្រង់ស្មើនឹងទុក្ខមមិនមាន
ឡើយ ថែមទាំងបំណងរបស់នាងក៏មិនបានសម្រេចដូចសេចក្តីប្រាថ្នា
ព្រោះបុរសកំឡោះជាទីគាប់ចិត្តរបស់នាង ដែលមាននាមថាចៅក្រមវត្ត
ហើយនួននាងមានសង្ឃឹមថាមុខជាបានរៀនឡើយរួមរសស្នេហាជាមួយនឹង
នាងនោះ បែរជាបានទៅនាងក្រមុំសារុនជាបងស្រីរបស់នាងស្រឡះ ថែម
ទាំងខូចបង់ប្រសក់ឡោះដែលមានចិត្តស្មោះត្រង់បំផុត ស្រឡាញ់ខ្លួននាង
ជាប់ផុតទៅម្នាក់ទៀតផង ។

តាំងអំពីពេលនោះរៀនរមក នាងក្រមុំសារុនចាប់មានចិត្តរើរវាយខ្លួន
ឆ្មាញ់សៅហ្មងយ៉ាងវៃក្រៃលែង រាងកាយក៏ស្លាំងស្លុមស្លឹកស្លាំង, បិសាច

គ្រប់វិសាលភាពបានឃើញក្នុងយប់នោះទៅជានិមិត្តជាប់ជិតនៅក្នុងចិត្ត
 របស់នាង ជាហេតុធ្វើឱ្យចិត្តគំនិតនាងកាន់តែរាយមាយច្រើនឡើងស្ទើរ
 ទៅជាគួរគេលោះ នៅវេលាព្រឹកមួយនោះ ចិត្តគំនិតនាងអណ្តែតអណ្តូង
 រាយមាយផ្តុំសង្ឃឹស គិតរកទុក្ខយប់កសាត្រីតំសន្យារបស់បងស្រី
 តើឱ្យរៀនសូត្រក្តីប្រាថ្នារបស់នាងបានសោះទេ, តែនាងស្វែងរកទុក្ខកាស
 ចេញរុំរាន់បាន ថែមទាំងបានឃើញសេចក្តីស្រុះស្រួលមូលមិត្តនៃស្វាមី
 ភរិយាគូរទេផងទៀត, កាលវេលាកាន់តែខ្លាំងទៅ, សេចក្តីស្នេហា
 កាន់តែខ្ជាប់ខ្ជួនមាំមួនឡើងរាល់ៗថ្ងៃ ។ អនិច្ចា! មុខងួនអាណិតអាសូរ
 នាងក្រមុំសារុទ្ធជាន់រោគ! នាងគយគន់រកទុក្ខកាសចេញរុំរាន់បំបែកបំបាក់
 សន្យារបស់បងស្រីនាងពុំបានឡើយ, ទើបនាំឱ្យរាងកាយរបស់នាង
 ក្រមុំកាន់តែក្រីមក្រីស្នាំងស្នប់យក់ឡើង សម្បុរសស្វាងឥតមាន
 លាយដីក្នុងខ្លួន ។

*

* *

ពិតពលាកក្រុមវិបដ្ឋវិញខ្លួនឯង ២៧ ជុំត្រូវជា ២៧ ថ្ងៃ, លោក
 ចៅក្រមវត្តមានបង្គាប់តិកជការធំឱ្យចេញទៅពិនិត្យក្តីសំខាន់នៅសាលាដំ
 បូងខែត្រកំពតជាប្រញាប់ហើយជាវេលាយូរថ្ងៃផង, ទើបលោកវត្តតោង
 ចេញចោលភរិយាជាទីស្នេហាទៅទាំងទឹកភ្នែក មានសេចក្តីអាណ្តោយ-

ល័យដល់គ្រួសារជាប់ផុត ព្រោះទើបរៀបការថ្មីៗ ហើយរួមរសស្នេហា
មិនទាន់បានពេញ ១ ខែផង, ស្រាប់តែមកព្រាត់ប្រាសទិកសគ្នាទៅទៀត
ចោលសន្យាស្រីឲ្យនៅកណ្តា ចកណ្តា តែម្នាក់ឯង ។

ក្នុងវេលាព្រឹកមួយរំលងអធ្រាត្រហើយ, ទារបន្ទប់ដេករបស់នាងសារី
ភរិយារបស់លោកចៅក្រមវត្ត បើមានគេចាំគន់មើលនឹងបានឃើញទារ
នោះសន្សំមៗបើកចេញបន្តិចម្តងៗដោយដៃស្រ្តីក្រមុំកងតូចស្លែង, ស្ងៀក
ខ្មៅ, ពាក់ខ្មៅ, ទទួរក្រមាខ្មៅ, ឃុំមុខផង, នាងនោះសន្សំមៗលបដើរចូល
ទៅក្នុងបន្ទប់, ដៃម្ខាងកាន់កាំបិតស្ងៀកសស្ងួច ចុងស្រួច កាំបិតនោះ
មុតជាប់ផុត ។ នាងនោះដើរចូលទៅជិតគ្រែដេករបស់នាងសារី នៅវេលា
នោះ នាងសារីកំពុងដេកលក់យ៉ាងស៊ប់ស្អួនឥតដឹងខ្លួន ឬមេបន្តិចឡើយ,
ថែមទាំងក្នុងអធ្រាត្រនោះស្ងាត់ជ្រៀម ឥតមាននរណាមួយក្នុងផ្ទះក្អកគ្រិ-
ហែមដល់តិចសោះ ។ កាលនាងនោះចូលដល់ជិតខ្លួននាងសារីហើយ
ក៏សើយមុនឡើង យកដៃទាំងពីរចាប់កាំបិតលើកឡើងលើផុតក្បាលនាង
បំរុងនឹងចាក់ឲ្យចំបំពង់ករបស់នាងសារីដែលកំពុងដេកលក់ស៊ប់នោះ,
ស្រាប់តែមានរូបចំសាចឈ្មោះឧត្តមមកប្រាកដជាក់ស្តែងនៅក្បែរខ្លួននាង
សារី ចំពីមុខនាងសារីនោះ ធ្វើឲ្យសារីក្រមុំស្រីព្រិតបំរុងពេម ព្រី
ក្បាលសំពោង: ឯរូបចំសាចនោះស្ងៀកសពាក់សគោរក្បាលខុសប្លែកពី
យប់មុន ប៉ុន្តែមុខមាត់ពងវែកឧត្តមហ្នឹងឯង ។

“នាងសារុនអើយ!” បិសាចនោះ ពោលដោយសូរសំឡេងខ្សាច់ៗ
 ល្មមតែនាងសារុនបានឮតែម្នាក់ឯង តែជាសំឡេងខ្លោចសុខៗ ឱ! សា-
 រុនអើយ! ចូរនាងកុំធ្វើអំពើអាក្រក់ដូច្នោះឡើយ នាងជាស្ត្រីមិនគួរមានចិត្ត
 កាចសាហាវដល់ម៉្លោះទេ នាងឯងមិនមានចិត្តមេត្តាករុណា អាណិតអាសូរ
 នាងសារីជាបងស្រីរបស់នាងសោះឡើយឬ ? អំពើនេះមិនសមគួរដល់
 ខ្លួននាងដល់តិចឡើយ នាងគិតសម្លាប់បងស្រីរបស់ខ្លួន ដើម្បីដណ្តើម
 ស្វាមីរបស់គេ ? កុំ-កុំ- នាងគិតខុសច្រើនតែម្តង នាងបំផ្លាញសេចក្តីសុខ
 របស់បងស្រី-ផ្តាច់ផ្តល់ជីវិតបងស្រី ដើម្បីសេចក្តីសុខសប្បាយរបស់ខ្លួន,
 ឧត្តមយល់ថា អំពើនេះខុសទាំងខាងផ្លូវលោកទាំងខាងផ្លូវធម៌, ឱ! សារុន
 អើយ ចូរនាងបោះកាំបិតនោះចោលទៅតាមបង្គាប់ទៅ, ហើយផ្លាស់គំនិត
 ដែលគិតខុសយ៉ាងធំនេះចេញ, ខ្ញុំតោងលាទៅសិនណា ឬស្រី តែកុំ
 ភ្លេចបណ្តាំរបស់ឧត្តមដែលបានមកជួបគ្នាក្នុងគ្រានេះឲ្យសោះ ។ រួច
 បិសាចនោះក៏សន្សៀមៗ បាត់ទៅនៅជ្រុងជើងមុងនោះឯង ។

កាលនាងក្រមុំសារុនបានស្តាប់សំដីបិសាចជាសន្សៀរចាស់ របស់
 នាងចប់ហើយ ចិត្តគំនិតនាងក៏ទន់ល្មន់ដូចក្រមួនត្រូវថ្ងៃមួយរំពេច, ដែល
 ទាំងពីរដែលចាប់កាំបិតនោះក៏ជ្រែរបូតទៅក្រោយខ្នងនាងទៅ ហាក់ដូច
 ជាមិនមានសរសៃសម្រាប់យឺតយ៉ាវអរយវៈសោះឡើយ, ហើយនាងភ្ញាក់

ស្មារតីដឹងខ្លួនថា នាងប្រព្រឹត្តខុសទំនង គន្លងធម៌យ៉ាងធំតែម្តង, តែកាល

✓ នាងនឹកដល់សេចក្តីស្នេហា នាងនឹកស្តាយនឹកខ្មាញ់ក្នុងចិត្តជាទីបំផុត, សំឡឹងឃើញលោកដ៏ធំទូលាយនេះមិនមានប្រយោជន៍មិនមានសេចក្តីសុខ ដល់នាងសោះឡើយ, មើលឃើញសុទ្ធតែទុក្ខទាំងមានរសជាតិល្អិតជូរចត់ ទាំងអស់, នាងខូចបង់ប្រសក់រង្វះដែលមានសត្វសុចរិតស្មោះត្រង់ ជាបំផុតទៅដោយខ្លួននាងឯងទៅប៉ុនប៉ងចង់បានឈ្មោះរក្ខ ដោយនាង នឹកសង្ឃឹមថានឹងបានឈ្មោះនេះមកជារបស់នាង, ប៉ុន្តែទីទេធន; ដ្បិត ឈ្មោះរក្ខថែរជាទៅរៀបការនឹងបងស្រីរបស់នាងវិញ, សមដូចពាក្យគេ តែនិយាយថា “រួចទាំងត្រី រួចទាំងទន្សាយ” ដែលមានដំណាលក្នុង រឿងសុភាទន្សាយ ។ សំដីគ្រប់ម៉ាត់របស់បិសាច សុទ្ធតែចូលជ្រួតជ្រាប ដល់បេះដូងរបស់នាង, ទើបអាចជាសំភៀនគំនិតគិតខុសរបស់នាងក្នុង ខណៈនោះបាន ប៉ុន្តែនាងនៅតែខ្មាញ់មិនបាត់ដោយបងស្រីនាងដណ្តើម យកឈ្មោះរក្ខរបស់នាងទៅ ត្រូវតែនាងសម្លាប់បងស្រីសន្តិសីកដើម្បីឲ្យ បានសម្រេចតាមចំណង់របស់នាង ប៉ុន្តែឥឡូវនេះនាងនឹងប្រព្រឹត្តដូច្នោះ មិនបានទេ; ព្រោះជាអំពើបាបធំណាស់ សឹងត្រូវទុក្ខទោសយ៉ាងធ្ងន់ ទាំងនាងគតិលោក ទាំងនាងគតិធម៌ សមដូចពាក្យបិសាចគ្រប់ប្រការ ថែបទាំងមានចិត្តអាណិតបងស្រីនាងខ្លះផង; បើដូច្នោះ ធ្វើម្តេចខ្លួននាងនឹង

បានឈ្លោះវត្តមកជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខាង? នៅទីបំផុត ខាងស្រីក្រមុំសារុទ្ធ
 គិតដាច់ស្រេចក្នុងចិត្តថា ខ្លួនខាងនៅមានជីវិតរបស់នៅក្នុងលោកនេះ
 ដរាបណា, នឹងមិនបានសេចក្តីសុខដរាបនោះ; បើដូច្នោះ ខាងមាន
 ជីវិតរបស់នៅតទៅទៀតក៏ជាការផតប្រយោជន៍! គួរខាងទៅស្វែងរក
 សេចក្តីសុខនៅលោកខាងមុខវិញប្រសើរជាង ។ មួយទៀត ខាង
 នឹកអរគុណបីសាចនោះជាទីបំផុត ព្រោះថាប្រសិនបើបីសាចមិនបាន
 ទៅរំលឹកដាស់តឿនស្មារតីខាងក្នុងខណៈនោះទេ, មុខជាខាងភ្ញាក់ចំ-
 ណាប់ធ្វើឃាតកកម្មបួនស្រីខាងជាប្រាកដពុំខាន, ម៉្លេះសមភើតហេតុ
 ធំទៅវិជ្ជុក្រាយ, ឯចំណង់របស់ខាងបានសម្រេចឬមិនបានសម្រេច
 ក៏នឹងប្រកាន់យកជាការខៀងខាតពុំបានដែរ ។ ឥឡូវនេះខាងក្រមុំ មាន
 ស្មារតីក្តីច្បាស់យល់ការខុសត្រូវគ្រប់ប្រការ ទើបខាងគិតឃើញថាបុរស
 កំឡោះឈ្លោះទុក្ខមជាប្រុសឯកក្នុងលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្នេហាស្មោះ
 ត្រង់បំផុត, ស្ស្គលរបងជីវិតខ្លួន ដើម្បីជាសាក្សីនៃសេចក្តីប្រឡាញ់
 ដ៏បរិសុទ្ធ; សូម្បីស្លាប់ទៅជាខ្លោចបីសាចហើយក៏នៅតាមមកសំដែង
 សេចក្តីស្នេហា ថែមទាំងជួយទំនុកបំរុងខ្លួនខាងឲ្យបានរួចរាល់អំពីអំពើ
 បាបយ៉ាងធំទៀតផង, បើដូច្នោះគួរតែខ្លួនខាងក្រមុំសម្រួលកាយ សម្រួល
 ចិត្តទៅតាមបំណងរបស់គេទើបត្រូវ, មិនគួរខ្លួនខាងរឹងទង់នឹងមេត្រី

ចិត្តដ៏បរិសុទ្ធរបស់គេឡើយ, គួរឲ្យនាងទៅតាមបីសាច់ឈ្មោះ ឧត្តម
 ដើម្បីរុករសរស្មហាននឹងសុខទុក្ខជាមួយគ្នា នៅនាលោកខាងមុខ ក្នុង
 វេលាគ្រាឥឡូវនេះចុះ ។ នាងស្រីក្រមុំសារុតិគស្រេច ទុនរើស
 កាំបិតដ៏មុតស្រួចនោះមកមួយរំពេច ហើយចាប់កាំបិតដោយដៃទាំងពីរ
 ហើយចាក់ចុងដង្ហើមរបស់នាងឯង ដោយពេញទំហឹងវែង, ទើបពង
 កាយដ៏គួចស្តើងរបស់ឧត្តមនាងក្រមុំ ក៏ដួលស្រួសហូរឈាមប្រាលពាស
 នៅញាបន្ទប់ដេករបស់បងស្រីនោះឯង ដាច់ខ្យល់ស្លាប់មួយរំពេច ឥតមាន
 សូរស្រែកបន្តិចឡើយ ។

អនិច្ចា! ជីវិតស្រ្តីក្រមុំព្រហ្មចារិណី ជាបុត្រីរបស់លោកទេកញ៉ា
 បរិបូរសម្បត្តិ បានក្សិណក្ស័យហើយ, មុខគួរឲ្យអាណាចអធម្មជាទីបំផុត,
 ដោយឧប្បត្តិហេតុចម្លែកណាស់ជាវហស្សកម្មអស្ចារ្យ; គ្មាននរណាមួយ
 ដឹងរឿងរ៉ាវរូមានោះមែមន្ទិលសង្ស័យឡើយ; មើលទៅហាក់ដូចជារឿង
 ស្ងាត់កំបាំងជ្រាលជ្រៅណាស់ ប៉ុន្តែពាក្យចាមភារីមច្រើនធ្លាក់ទៅលើ
 នាងសារីវែលជាបងស្រី ព្រោះស្លាប់នៅក្នុងបន្ទប់របស់នាង, ប៉ុន្តែស្រ្តី
 បងប្អូនទាំងពីរនាក់ឥតមានរឿងទាស់ទែងគ្នាបន្តិចបន្តួចសោះ, បណ្តា
 មនុស្សម្នាទាំងលោកទេកញ៉ាជាមាតាបិតា ក៏គ្មាននរណាមួយមានរឿង
 ក្នុងចិត្តដល់តិចឡើយ ។ ហើយលោកទេកញ៉ាជាម្ចាស់ផ្ទះបានទោសពូ

ទៅប្រាប់លោកចៅក្រមវត្តដង្កែត្រង់ព្រះ ថា នាងសារុនមានគ្រោះថ្នាក់ តែ
 កុំឱ្យចៅក្រមវត្តព្រួយបារម្ភ ថ្ងៃក្រោយនឹងបានជំនឿនិស្សិតគ្រប់ ៗ លោក
 ចៅក្រមវត្តទោរសព្វសួរថា គ្រោះថ្នាក់ដូចម្តេច ? លោកទឹកញ៉ាំឆ្លើយថា
 បង្គាប់បង្គាប់ទេ - កុំព្រួយអី ៗ ចំណែកខាងរាជការរក្សាទឹកដីក៏ចាត់ការស៊ើប
 ពិនិត្យឃាតកកម្មនោះយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ ប៉ុន្តែចាប់ករហេតុពិតមិនបានឡើយ
 ទាំងកាំបិតស្នៀតដែលប្រើប្រហារជីវិតរបស់នាងក្រមុំនោះ ក៏គ្មាននរណា
 ដឹងថាជារបស់នរណា គ្មាននរណាដែលបានឃើញសោះ ។

*

* * *

យប់ថ្ងៃកន្លងទៅយ៉ាងរួសរាន់ដូចជាគ្រឿងចក្រ សារព័ត៌មានបាន
 ចុះផ្សាយរឿងនេះយ៉ាងអ៊ីកអធិក ហើយផ្សាយទៅគ្រប់ខែត្រីខណ្ឌក្នុង
 កម្ពុជារដ្ឋ ។ នៅខែត្រង់ព្រះ សារព័ត៌មានក៏ផ្សាយទៅដល់សាលាដំបូង
 មុនបង្អស់ ឯលោកចៅក្រមវត្តក៏បានចាប់យកកាសែតលើកឡើងមើល
 ភ្ជាប់ ស្រាប់តែភ្ញាក់ខ្លួនព្រិត ដោយលោកបានចោលភ្នែកក្រឡេកទៅ
 ឃើញចំណងជើងមួយអក្សរធំៗ :

ឃុំតតកកម្មចំឡែក

នៅខេត្តបរិបូរសម្បត្តិ

កាលពីថ្ងៃ ២ ម៉េ ឆ្នាំនេះ - នៅខេត្តបរិបូរសម្បត្តិ
 ឃុំលេខ ៥ ក្រុងភ្នំពេញ មានឃាតកកម្មស្រ្តីក្រមុំប្រឆោម
 ស្រស់បស់ម្នាក់ អាយុ ១៧ ឆ្នាំ ជាបុត្រីលោកទឹកញ៉ាបរិ-
 បូរសម្បត្តិឈ្មោះនាងសារុន ។

ក្នុងវេលាយប់រំលងអធ្រាត្រហើយ នាងក្រមុំនោះ
 ដេកនៅក្នុងបន្ទប់ដេករបស់ខ្លួនជាប់នឹងបន្ទប់មាតាបិតា ទាំង
 មាតាបិតានឹងមនុស្សក្នុងផ្ទះក៏បានឃើញទាំងអស់គ្នា ប៉ុន្តែ
 នាងត្រឡប់ទៅដេកស្ងប់ក្នុងបន្ទប់របស់បងស្រីដែលនៅ
 ជាប់ដោយឡែកគ្នានិរណាមួយដឹងដើមហេតុប្រឆោមទទួល
 សង្ស័យដល់តិចឡើយ ។

នាងក្រមុំសារុននេះទទួលអនិច្ចកម្មដោយអំណាចកំ-
 បិតស្រ្តីតម្រូវមានចុងស្រពមុតចាក់ចំចុងដង្ហើម ដេកស្លូក
 ស្លឹងស្ងប់រំក្បែរត្រែដេករបស់បងស្រី ។ ក្នុងខណៈដែល
 យើងបានទទួលដំណឹងនេះ មិនទាន់ដឹងជាក់ច្បាស់ថា នាង
 ស្ងប់ដោយដែរបស់អ្នកដទៃឬដោយដែរបស់ខ្លួនឯង, ប្រសិន

បើនាងធ្វើអត្តវិនិច្ឆ័យកម្មខ្លួនឯងទេ ម្តេចក៏មកដេកស្លាប់
 ក្នុងបន្ទប់របស់បងស្រីទៅវិញ ? នឹងថា នាងស្លាប់ដោយវេជ
 របស់បងស្រីក៏មិនឃើញមានទំនងសោះ ព្រោះស្រ្តីទាំងគូ
 នេះមិនដែលមានរឿងទាស់ទែងខ្លាំងតំទិតគ្នាដល់តិចឡើយ
 ចុះហេតុអ្វីក៏នាងមកស្លាប់ក្នុងបន្ទប់របស់បងស្រី ? រឿងនេះ
 ស្ងាត់កំបាំងពន្លឺពេក ស្ទើរតែហួសវិស័យនឹងរកឲ្យឃើញ
 សេចក្តីពិត សព្វថ្ងៃនេះរាជការរក្សាទឹកដីកំពុងស៊ើបពិនិត្យ
 រកដើមហេតុយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់; យើងមានសេចក្តីសង្ឃឹមថា
 រាជការ នឹងស៊ើបរកសេចក្តីពិតឲ្យឃើញជាក់ស្តែងនៅថ្ងៃ
 ក្រោយជាប្រាកដ ។

ការរលោកទៅត្រឹមត្រូវមានដំណឹងចម្លែកនេះចប់, ការសេតក៏ជ្រុះបូក
 ធ្លាក់ពីដៃមិនដឹងខ្លួន ដោយលោកមានចិត្តអាច្នោះអាស័យស្តាយនាងសា-
 រុនយ៉ាងវិក្រលែង, ថែមទាំងមានព្រួយបារម្ភលើសលប់, ដ្បិតនាងទៅដេក
 ស្លាប់ក្នុងបន្ទប់ដេករបស់ភរិយាខ្លួនវិញត្រូវជាប់ពេទ្យយ៉ាងទំហំរូប
 ភរិយា ។ ក្នុងវេលាព្រឹកនោះ លោកវត្តៈក៏តទុក្ខចោទសួរសៅសោក

ក្រៀមក្រំជាពន្លឹក ឃើញសុទ្ធតែជាគ្រោះកាចទាំងអស់, ម្លោះហើយក្នុង
យប់នោះលោកចៅក្រមវត្តដេកមិនលក់ អង្វរអង្វែងក្នុងខ្លួនយ៉ាងចម្បែក,
តាំងចិត្តថា ដល់ព្រឹកឡើងនឹងសុំច្បាប់មកក្រងកំពាញ ដើម្បីស៊ើបសួរ
រឿងរ៉ាវនោះ ។

នាឡិកាក្នុងផ្ទះវាយពុំសូរម៉ឺងៗ បួនដង លោកចៅក្រមវត្តនោះដេក
រសាប់រសល់មិនទាន់លក់នៅឡើយទេ ស្រាប់តែឮសំឡេងឆ្មារស្រូបមក
តាមចន្លោះបង្អួចក្បែរដំណេក ទើបលោកក្រែកឡើងអង្គុយក្រឡេក
មើលទៅតាមចន្លោះបង្អួច ស្រាប់តែឃើញរូបរាងស្រីក្រមុំខ្នាតស្បែកខ្មៅ
ពាក់ខ្មៅសក់រំសាយចម្រុះស្មា រាងរាងដូចនាងសារុនបួនថ្ងៃសុទ្ធសាធ; ស្រី
នោះកាន់តែអណ្តែតជិតមកៗ ហើយហាមាត់និយាយពុំសូរក្រលួចជា
សំឡេងខ្លាចថា:

“អ្នកបងវត្ត អ្នកបងកំពុងធ្វើអីនៅនេះ? លោកវត្តភ្នាក់ព្រឹត ព្រឹត
ក្បាលសំពោង ក្អែកមើលទៅចំរាងស្រីក្រមុំនោះមិនបំប្រែច ចាំបានជាក់
ច្បាស់ថាជារូបនាងសារុនដែលទើបទទួលអនិច្ចកម្មទៅកាលពីបុ្គន្នានថ្ងៃ
មុននេះ ស្រាប់តែលាន់វាចោលដោយមិនដឹងខ្លួនថា

“ឧ! បួនសារុន ឬ?”

“អ្នកបងនៅចាំខ្ញុំបានឬ? ពុំទេ! ពុំទេ! អើយ អ្នកបងមិនដឹងទេ
ឬដែលសារុន ស្លាប់តើស្លាប់ដោយហេតុអ្វី? អ្នកបង! អ្នកបងចាំស្តាប់ឲ្យ

ច្បាស់ណា៖ គឺតាំងពីថ្ងៃដែលខ្ញុំបានជួបនឹងអ្នកបងនៅថ្ងៃដែលកើតឧប្បត្តិ-
 ហេតុដោយចៃដន្យនោះ ចិត្តគំនិតស្ងួតជាប់នៅក្នុងចំណងស្នេហា
 ដកខ្លួនមិនរួចតែម្តង, ឥ! អ្នកបងអើយ! ថ្ងៃនោះហើយដែលព្រះកាមទេព
 ជាម្ចាស់ទ្រង់ផ្លែស្រព្តោមកត្រូវចំបេះដូងរបស់ខ្ញុំ, ធ្វើឲ្យខ្ញុំផ្តុំនឹងចិត្តស្រ-
 ឡាញ់អ្នកបងយ៉ាងខ្លាំងបំផុត តែចំណែកខាងអ្នកបងមិនសំដែងសេចក្តី
 ស្នេហាតបឡើយ ថែមទាំងបានរៀបការនឹងអ្នកបងស្រីទៅទៀត, ទើប
 ធ្វើឲ្យខ្ញុំកាន់តែកើតទុក្ខគ្រឿមក្រំយ៉ាងលើសលន់គណនា ធុញទ្រង់
 នឿយណាយនឹងមនុស្សលោកនេះជាទីបំផុត ទើបខ្ញុំប្រហារជីវិតខ្លួនឯង
 ដោយកាំបិតស្លៀក ហើយខ្ញុំក៏ស្លាប់-ស្លាប់ព្រោះតែស្នេហាលើរូបអ្នក
 បង; ឥ! អ្នកបងអើយ! លាក់បាំងអ្វី, កាំបិតស្លៀកនោះហើយ
 ដែលខ្ញុំកាន់ចូលទៅក្នុងបន្ទប់បងសារីភិយារបស់អ្នកបង ប្តឹងនឹង
 សម្លាប់បងស្រី ដោយអំណាចច្រណែននឹងស្នេហាធម៌ដ៏តម្កល់បំផុត
 ប៉ុន្តែគាប់ចូនជាបិសាច្ចក្តមសង្សារកំសត់របស់ខ្ញុំបានទៅប្រាកដជាក់ស្តែង
 ទូន្មានប្រដៅក្នុងពេលនោះ, ទើបខ្ញុំបានស្មារតីឡើង ហើយយកកាំបិត
 នោះប្រហារជីវិតខ្លួនឯងវិញ; ឥ! អ្នកបង! ឥឡូវខ្ញុំលែងស្រឡាញ់
 អ្នកបងហើយ ខ្ញុំបានបំភ្លេចរឿងរ៉ាវទាំងនោះអស់ហើយ សូមឲ្យអ្នក
 បងរំលងនឹងអ្នកបងសារីប្រកបដោយសេចក្តីសុខសប្បាយតរៀងៗទៅចុះ! ។
 មួយវិញទៀត ដើម្បីដោះសេចក្តីសង្សាររបស់មនុស្សលោកឲ្យបានជ្រះ

ស្រឡះ, កុំឲ្យគេមានសេចក្តីរឿងឆ្ងល់គ្រោះទៀត សូមឲ្យអ្នកបងប្រាប់
 បុរសកំឡោះដែលឈ្មោះ ឧត្តម ធ្វើអត្តវិនិច្ឆ័យខ្លួនឯងនៅក្រោយ
 គេហដ្ឋានលោកឥតុកក្នុងសួនច្បារនោះ, ព្រោះតែគេចាប់ចិត្តស្នេហា
 យ៉ាងខ្លាំងលើរូបខ្ញុំ តែខ្ញុំមិនព្រមស្រឡាញ់មិនព្រមរៀបការនឹងគេ ទើប
 គេសម្លាប់ខ្លួនគេបងទៅ ដើម្បីប្រកាសឲ្យឃើញសេចក្តីស្នេហាដ៏បរិសុទ្ធ
 របស់គេមកលើរូបខ្ញុំ; ឥឡូវនេះខ្ញុំនឹងគេបានជួបជុំមូលមិត្តភ្នាក់ហើយ!
 ពិតមែនតែយើងទាំងពីរនាក់មិនបានរួមរសស្នេហាជាមួយគ្នានោះទេ
 មនុស្សលោកនេះ ប៉ុន្តែនៅលោកបិសាចខាងនាយឯណោះ រសជាតិ
 នៃសេចក្តីស្នេហាក៏មិនទាញប្រៀបមនុស្សលោកនេះប៉ុន្មានទេ; ឈ្លើយ,
 អ្នកបង ខ្ញុំសុំលាសិនហើយ!” ។ ហើយរូបបិសាចខាងសារុនក៏បាត់
 ពីទីនោះទៅមួយរំពេច; លោកទៅក្រែមភ្នំក៏អង្គុយស្រឡាតាំងនៅទី
 នោះមួយស្របក់ធំ ទើបភ្ញាក់ខ្លួនមានសតិសម្បជញ្ញៈឡើង ។ ដោយ
 សេចក្តីសារស័ព្ទប្រាប់រឿងរ៉ាវសព្វគ្រប់របស់បិសាចខាងសារុននោះហើយ
 បានជាគេអាចចងក្រងរឿងរ៉ាវនេះបានសម្រេច ឲ្យឈ្មោះថា “រឿង
 បិសាចស្នេហា” ។

ចប់រឿងបិសាចស្នេហាតែប៉ុណ្ណោះ ។

កុម្មុយ៉ាណិស្ត

(តមកទំព័រ ០២)

ពួកអាយុត្តកបុរសនាំយកសេចក្តីទៅក្រាបបង្គំទូលព្រះមហាក្សត្រ
 ថា: “ឆ្នាំទាំងឡាយដឹកសុភពុលស្លាប់អស់ទៅហើយ” ព្រះរាជាក៏ទ្រង់ព្រះ
 ពិរោធជឿនថា: “វាទាំងនេះជាអ្នកធ្វើឃ្នាំពុលទេតើ” ហើយទ្រង់បង្គាប់ឲ្យ
 ពាតក្សលជនទាំងពីរនាក់វាដឹកសុភហើយក៏ស្រែកថា: “បពិត្រព្រះសម្មតិ-
 ទេព ទឹកត្រាញ់” ដូច្នេះ ដរាបតែស្លាប់ទៅទើបបាត់មាត់ ។ ព្រះរាជា
 ទ្រង់បង្គាប់ឲ្យសម្លាប់អ្នកទាំងពីរនោះហើយ ឲ្យទំលាយទាំងឡាយ(១) ថែម
 ទៀត ។ លុះដល់សុភស្លាប់ហើយ ឆ្នាំទាំងឡាយក៏ក្រោកឡើងលេង
 ហាក់កញ្ជួនភ្លៀវក្តា ទើបពួកអាយុត្តកបុរសនាំយកសេចក្តីទៅក្រាបបង្គំ
 ទូលព្រះរាជាៗទ្រង់ព្រះចិន្តនាការថា: “បើទឹកនោះជាទឹកពុល សមជាឆ្នាំ
 ទាំងនោះស្លាប់ ទឹកនោះមានសេចក្តីញ៉ាំពិតមែនទេដឹង អញទឹងធីកលនិ
 មើលរះអះ” ហើយទ្រង់បង្គាប់ឲ្យរាជសេរោកាមាត្យទាំងឡាយរៀបចំប្រដាប់
 តែងព្រះនគរ ឲ្យធ្វើបារាំងមណ្ឌបក្នុងព្រះរាជលាន ហើយទ្រង់ឡើងគង់
 លើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ក្រោមស្លេតច្នៃត្រី ក្នុងមណ្ឌបដែលប្រដាប់តុបតែង
 ដោយគ្រឿងគោលង្ការមហាប្រសើរ មានពន្លកអមាត្យចោមកេមជាបរិវារ
 ព្រះអង្គប្រងរប្រៀបនឹងសោយសុភ ។

គ្រានោះ សម្តេចសក្តិទេវរាជ ទ្រង់ប្រមើលមើលនូវសត្វលោកថា:
 “ឧរណា ខ្លះហ្ន៎ ជាអ្នកប្រហែសឆ្លេសក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ មានការ

៖ បុរណលោកិយា ព័ត៌, ប្តីវ, កំប៉ុក, សម្រាប់បិទសុភ ។

បម្រើនូវមាតានឹងបិតាជាដើម! អ្នកណាខ្លះហ្ន៎ ជាអ្នកបំពេញនូវសុចរិត
 ទាំង៣! សម្តេចសហស្សន័យក៏បានឃើញនូវព្រះបាទសត្វមិត្ត កំពុងតែ
 គង់ប្រុងប្រៀបនឹងសោយស្តុក ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះចិន្តនាការថា: “បើព្រះបាទ
 សត្វមិត្តនេះសោយស្តុក មុខជាអ្នកជម្ងឺទ្ធិបទាំងអស់នឹងវិនាស បើដូច្នោះ
 មានតែអញនឹងធ្វើស្តេចនោះកុំឲ្យសោយស្តុកបានអេះ” ហើយទ្រង់កាន់
 យកក្អមមួយ ដាក់ស្តុកពេញក្លែងកេងជាព្រាហ្មណ៍មកស្ថិតនៅព្រះវិហារ
 ក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះរាជាហើយពពាយនាយថា: “អ្នកទាំងឡាយចូរ
 ទិញក្អមនេះចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្អមនេះចុះ” ។ ព្រះបាទសត្វមិត្ត
 បានទ្រង់ទស្សនាការឃើញឥន្ទ្រព្រាហ្មណ៍នោះ ស្ថិតនៅព្រះវិហារ
 ហើយនិយាយដូច្នោះ ក៏ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលចរចាជាមួយនឹងព្រាហ្មណ៍
 នោះថា “ព្រាហ្មណ៍ឯងទើបមកពិណាហ្នឹង? ហើយទ្រង់ពោលបទព្រះ
 ភាថា ៣ ព្រះភាថាដូច្នោះថា:

១ - កោតាតុរាសី តិទិវា នគម្ពី
 ឌីកាសយំ សំរី ចន្ទិមារ
 តត្តហិ តេ រស្មិយោ ឌីច្ឆរន្តិ
 សតេវិតា^(១) វិជ្ជវិវន្តលិត្ត ។

១ ឲ្យបើបញ្ចេញ សព្វភាគី ៣ហើ ។

អ្នកឯងមកភ័ណ អ្នកមកអំពីភិក្ខុវិទ្យា ត្រីត្រីវិទ្យា ឬក៏នៅក្នុងភាសាស
ខេនខេ ក៏បំភ្លឺត្រីវិទ្យាស្វាស្ត្រវិទ្យា ដូចជាព្រះចន្ទ្រវល្លៈម៉ែន? ស្មើនៃអ្នក
ដែលផ្សាយចេញអំពីខ្លួន ហាក់ដូចជាផ្អែកបង្ហាញឈ្មោះសភាវិតា ដែល
លេចឡើងក្នុងកណ្តាលភាសាស ។

២ — សោ ធីន្ទ្រវល្លៈ កមសី អយម្ម
វេហាសយំ កង្កសី តិដ្ឋសី ច
វន្ទិ ធុ តេ វត្តកតា សុភារិតា
អនន្ទ្រវល្លៈ(១) ទេវតាធំ ។

អ្នកឯងឥតមានខ្យល់ច្រើនឡើងទេ ប៉ុន្តែប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភាសាសដ៏
វែងវែងបាន អ្នកឯងទៅឮស្តិតទៅក្នុងភាសាសវេហាសក៏បាន រិទ្ធិដែល
អ្នកឯងធ្វើឲ្យជាទីពឹង (របស់ខ្លួន) ដែលអ្នកឯងចំរើនហើយដោយល្អ
(ហាក់ដូចជាមិនមែនរិទ្ធិរបស់មនុស្ស) ប្រហែលជារិទ្ធិរបស់ទេព្វាដែល
ជាអ្នកមិនដែលដើររំលឹកទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយទេដឹង(២) ។

៣ — វេហាសយំ កមមាគ្ម(៣) តិដ្ឋសី
កុម្មំ កិណាថាតិ យេតមត្តំ
តោ វា តុវំ កិស្សវតាយ កុម្មោ
អត្តាហិ មេ ព្រាហ្មណ វតមត្តន្តិ ។

១ ទេវបិយោត្តព អនន្ទ្រវល្លៈ អបិ ។ ២ ទេព្វាវាធុឡាយដែលមានដំណើរទៅកាន់
ទីឆ្ងាយ រមែងហោះទៅតាមអាកាស ។ ៣ ទេវបិយោត្តព សង្គមាធុឡាតិ បាហោ ។

— អ្នកឯងឈានទៅក្នុងអាកាសវេហាស៍ ហើយឈរពពាយនាយថា:

“អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុងចុះ” អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី? ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងនេះ
ជាអ្នកអ្វី? ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរប្រាប់សេចក្តីខ្លះដល់ខ្ញុំ ។

លំដាប់នោះ សម្តេចសក្កទេវរាជ បានទ្រង់ព្រះសវនាការហើយ
ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា: “ បើដូច្នោះសូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ចុះ ”
ហើយទ្រង់សំដែងទូរទោសសុរាថា:

៤- ឧ សប្បិ កុម្ភោ ឧបិ តេលកុម្ភោ

ឧ ដាលាតស្ស ឧ មនុស្ស កុម្ភោ,

កុម្ភស្ស វជ្ជាធិ អនប្បកាធិ,

នោសេ ពហ្វ កុម្ភតតេ សុណាថ ។

ក្នុងនេះមិនមែនក្នុងសប្បិ មិនមែនក្នុងប្រេង មិនមែនក្នុងស្ករអំពៅ
មិនមែនក្នុងទឹកយ៉ូទេ, ទោសរបស់ក្នុងនេះមានច្រើនប្រការ, សូមព្រះ
ករុណា ទ្រង់ព្រះសវនាការទូរទោសដ៏ច្រើនដែលមាននៅក្នុងក្នុងនេះចុះ ។

៥- គលេយ្យ យំ បិទ្វា, បតេបទាតំ

សោត្តំ កុហំ ចន្ទធិយោ លិកល្លំ,

តហំបិ កុញ្ញេយ្យ អគោជនេយ្យ;

តស្សា បុណំ កុម្ភមិទំ តិណាថ ។

អ្នកផងផ្គុំសុភវណ្ណ ហើយដើរដួលសស្រួស, ធ្លាក់ចុះក្នុង
ជង្គុក ក្នុងអណ្ណា ក្នុងរូង ក្នុងរណ្តៅជ្រាំ ក្នុងរំលូង, ហើយត្រូវការ
បរិភោគវត្តភារដែលមិនគួរបរិភោគជាច្រើន: អ្នកទាំងឡាយចូរទិញ
ក្នុងនេះដែលពេញទៅដោយសុភវណ្ណចុះ ។

៦ - យំ ៧^(១) ចិត្តា ចិត្តស្មី អនេសមារោ
អាហិណ្ណាតិ តោវវ ភក្កុសាទិ^(២),
អនាថមារោ ទុបតាយតិ នច្ចតិ ប,
តស្ស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ តិណាថ ។

អ្នកផងផ្គុំសុភវណ្ណ ហើយមិនបានជាឥស្សរលើចិត្ត (ចិត្តគិត
យ៉ាងណា ក៏ប្រព្រឹត្តអាការកិរិយាដូច្នោះឥតមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងទប់ទល់
ឡើយ) ដូចជាគោដែលស៊ីបាយសុភវ តែស៊ីហើយកាលណា តែងជជែក,
មមកស្វែងរកភារក្នុងខ្លែងផ្កាស, អ្នកប្រមកនោះជាមនុស្សគ្មានទីពឹង
បើបានឮគេច្រៀងក៏ចូលទៅច្រៀងផង បានឃើញគេកំ ក៏ចូលទៅកំផង,
អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុងនេះដែលពេញទៅដោយសុភវណ្ណចុះ ។

៧ - យំ ៧ ចិត្តា អចេលតោវ នត្តោ
ចរេយ្យ តាមេ វិសិទ្ធភ្នកនិ

១ ឧបេយ្យោក្កោ វេសេក្កោ ន ទិស្សតិ ។ ២ ឧបេយ្យោក្កោ ភព្វសារិទ្ធិ ។

សម្បជ្ឈិតត្តោ អតិវេលសាយី (១)

តស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ តិណ្ណាថ ។

អ្នកផងផឹកនូវសុរាឯណា (ក្រេបបំបែកក្រែកខ្លាស) ជាមនុស្ស
អាត្រាតដូចជាអចេលកៈ ហើយគ្រេចទៅពាសស្រុកពាសផ្លូវថ្នល់ ជា
មនុស្សមានចិត្តងើងងើង ដេកដើរហួសវេលា; អ្នកទាំងឡាយចូរទិញ
ក្នុងនេះដែលពេញទៅដោយសុរានោះចុះ ។

៤- យំ វេ បិត្តា ឧដ្ឋាយ បវេនមាហោ

សីសញ្ច ពាហុញ្ច បចាលយន្តោ

សោ នច្ចតិ នារុត្តជល្លតោវ

តស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ តិណ្ណាថ ។

បុគ្គលផឹកនូវសុរាឯណា ហើយគ្រោកឡើងជជ្រុលជជ្រួសនឹកក្បាល
គ្នាដៃ រាំវែក (ទៅតាមតែបាននវតមានទំនួល) ហាក់ដូចជាប្រយន្តដែលគេ
ធ្វើដោយឈឺ; អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុងនេះដែលពេញទៅដោយសុរា
នោះចុះ ។

៥- យំ វេ បិត្តា អត្តិធម្មា សយន្តិ

អថា សិដ្ឋាលេហិមិ ខាទិតាសេ

តន្តំ វងំ កោតជានិញ្ចាបេន្តិ

តស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ តិណ្ណាថ ។

១ អតិវេលាវិគិបិ បាហោ ។ (អដ្ឋកថា) ។

ដទៃទាំងឡាយដ៏កន្ទុវស្តុរាងណា ហើយមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយ
 ដូចជាភ្លើងចេះ ដេកនៅក្នុងទីតែងស្ងួត សត្វទាំងឡាយមានចចកជាដើម
 ទំពាស្តីក៏មាន ប្រព្រឹត្តអនាថារផ្សេងៗ មានវាយ, កាប់នឹងសម្លាប់គេជា
 ដើម ដរាបតែរាជការចាប់ចងនាំទៅសម្លាប់ ឬរឹបជាទំទ្រព្យសម្បត្តិ
 អស់ទៅក៏មាន អ្នកទាំងឡាយច្បូរទិញក្នុងខ្មែរដែលពេញទៅដោយស្តុរ
 នោះចុះ ។

១០ - យំ វេ បិទ្ធា ភាសេយ្យ អភាសនេយ្យ,
 សភាយមាសិនោ អបេតវត្តោ
 សមត្តិគោ វន្តគតោ ព្យសន្នោ;
 គស្សា បុណ្ណំ កុក្កមិមំ កិណាថ ។

អ្នកផងដ៏កន្ទុវស្តុរាងណា ហើយពោលនូវទំពាស្តីដែលគេមិន
 គប្បីពោល, ទុកជាអង្គុយនៅក្នុងរោងជាវប្រជុំកំភាគសំពត់ភាវ
 (មិនដឹងខ្លួន) ជាមនុស្សមានត្របកភ្នែកទន់ព្រមត្រិះនៅក្នុងកំអួតរបស់
 ខ្លួន ហើយដល់នូវសេចក្តីវិនាសផ្សេងៗ; អ្នកទាំងឡាយច្បូរទិញក្នុង
 ខ្មែរ ដែលពេញទៅដោយស្តុរនោះចុះ ។

១១ - យំ វេ បិទ្ធា ឧត្តរោ អារិណក្ខោ
 មមេវ សត្វបរិវិតិ^(១) មញ្ញតិ^(២)

១ សព្វា បរិវិតិបិ បាវោ (អន្តិកថា) ។ (២) ឧ មញ្ញ ។

ន មេ សមោ ចាតុរន្តោបិ រាជានិ;

តស្សា បុណ្ណំ កុម្មមិមំ តិណាថ ។

អ្នកជំនឿកន្លះសុរាណា ហើយក្នុងក្នុងអ្នកអាងថា ខ្លួនជាអ្នក
ទាហានហានក្លា ឥតមាននរណាស្មើនឹងខ្លួនឡើយ ជាមនុស្សមានក្លែក
ក្រហមជានិច្ច តែងមានសេចក្តីសម្គាល់មើលនិយាយថា: ដែនដីទាំងមូលជា
របស់អញ ទុកជាស្តេចដែលជាឥស្សរៈលើដែនដីធំមានព្រំប្រទល់ដល់
សមុទ្រទាំងបួន ក៏នៅតែមិនស្មើនឹងអញដែរ; អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុង
នេះ ដែលពេញទៅដោយសុរាណោះចុះ ។

១២ - ធាតិមាណា កលហានិ មេសុណិ^(១)

ធុត្វណ្ណំនី ធុត្តយំនី បលាយំនី

មោរាណាធុត្តានិ^(២) ឥតិ និកេតោ;

តស្សា បុណ្ណំ កុម្មមិមំ តិណាថ ។

ជនទាំងឡាយជំនឿសុរាណា ហើយធ្វើនូវជម្លោះព្រោះសេចក្តី
មើលនិយាយគេ ជាមនុស្សបេះបួយពោលពាក្យញុះញង់ ដើម្បីបំបែកបំបាក់
គេ ជាមនុស្សមានសម្បុរអាក្រក់ អាក្រាតជាប្រគិត បើជួនជាខ្លាចអ្វី
រត់ឥតបើគិត ឯលំនៅរបស់ជនទាំងនោះក៏ជាទីប្រជុំនៃពួកអ្នកលេងចាស់;
អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុងនេះ ដែលពេញទៅដោយសុរាណោះចុះ ។

១ ឧកេបិយញោត្តេ មេសុណានិ ។ ២ ឧកេបិយញោត្តេ មោរានំ ធុត្តានំ ។

១៣ - ឥន្ទានិ ជីតានិ កុណានិ អស្សុ

អនេកសាហាស្សុចនានិ លោកេ

ទុច្ឆន្ទនាយន្ទកតានិមាយ;

តស្ស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ កិណាថ ។

ត្រកូលដែលសម្រិច្ចបរិច្ចណិដោយវត្ថុលក្ខណៈ នឹងប្រដាប់ប្រដា
ផ្សេងៗ មានធនធានជាច្រើនពាន់, គេធ្វើត្រកូលដូច្នោះឲ្យអស់កេរ្តិ៍ពាក្យ
លើដីទៅបានព្រោះតែសុភវនៈ អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុងនេះដែលពេញ
ទៅដោយសុភវនៈចុះ ។

១៤ - ឆន្ទំ ឆនំ វជនំ ជាតរូបំ

ខេត្តំ កវំ យទ្ធិ វិទាសយន្តិ

ទុច្ឆន្ទនិ វត្តវតំ កុណានិ;

តស្ស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ កិណាថ ។

ធនទាំងឡាយបំផ្លាញខ្យល់សម្បត្តិផ្សេងៗ មានស្រូវ, ទ្រព្យ, ប្រាក់,
មាស, ស្រែនិងគោជាដើមឲ្យវិនាសទៅក្តី; ជាអ្នកផ្តល់ផ្តាច់វិន័យត្រកូល
ដែលធ្លាប់ប្រព្រឹត្តទៅកាន់សេចក្តីចរើនឲ្យធ្លាក់ចុះទៅកាន់សេចក្តីវិនាសក្តី
ព្រោះតែសុភវនៈ អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុងនេះ ដែលពេញទៅ
ដោយសុភវនៈចុះ ។

១៥ - យំ វេ^(១) បិត្វា ទុដ្ឋរោរ^(២) ចោសោ

អក្កោសតិ បិតរំ មាតរញ្ច,

សស្ស្រិ^(៣) គណ្ណោយ្យ អដោបិ សុណ្ណំ

តស្សា កុម្មមិមំ កិណាថ ។

មនុស្សប្រិស្វតបូត បានផឹកសុភវណា ហើយត្រឡប់ក្លាយ
ជាមនុស្សបដិវិទូស ហ៊ានដេរប្រទេចផ្កាសាបិកាមាតា បើមានម្តាយ
ក្មេក ហ៊ានចាប់ម្តាយក្មេក បើមានកូនប្រិសា ហ៊ានចាប់កូនប្រិសា
សម្គាល់ថាជាភរិយារបស់ខ្លួន; អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុងនេះ ដែលពេញ
ទៅដោយសុភវន្តៈ ។

១៦ - យំ វេ បិត្វា ទុដ្ឋរោរ ធារិ

អក្កោសតិ សស្ស្រិ សាមិកញ្ច,

ធាសំបិ គណ្ណោ បរិចារិកម្មរិ;

តស្សា បុណ្ណំ កុម្មមិមំ កិណាថ ។

មនុស្សប្រិស្វតបូត បានផឹកសុភវណា ហើយត្រឡប់ក្លាយជា
មនុស្សបដិវិទូស ហ៊ានដេរប្រទេចផ្កាសាឥតុកក្មេកបុស្វាមិ កាន់ច្រឡំ
ចាប់ខ្ញុំកំដរ សម្គាល់ថាជាស្វាមីរបស់ខ្លួន; អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុងនេះ
ដែលពេញទៅដោយសុភវន្តៈ ។

១ ទេវបិយវេណ្តេ យញ្ចេ បិត្វា ។ ២ ទុដ្ឋរោរ ។ ៣ ទុដ្ឋរោរ ។

១៧ - យំ វេ បិទ្វាន ហនេយ្យ ទោសោ

ធម្មេ បិទំ សមណំ ព្រាហ្មណំ វា,

តច្ឆេ អចាយំបិ តតោនិទានំ;

តស្សា បុណ្ណំ កុម្មមិមំ កិណាថ ។

ជនប្រសស្រីជីកស្តុកឯណា ហើយហិនសម្លាប់ ខ្យល់សមណប្តូ
ព្រាហ្មណ៍ដែលស្ថិតនៅក្នុងសុចរិតធម៌, ក៏ធ្លាក់ទៅកើតក្នុងអបាយកូមិគៈ
នរកប្រេត អសុរិកាយ នឹងតិច្ឆាន ព្រោះវេតការសម្លាប់សមណប្តូ
ព្រាហ្មណ៍នោះ; អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុងនេះ ដែលពេញទៅដោយ
ស្តុកនោះចុះ ។

១៨ - យំ វេ បិទ្វា ទុច្ឆរិទំ ចរន្តិ

កាយេន វាចាយ ច ចេតសា វា,

និរយំ វជន្តិ ទុច្ឆរិទំ ចរិទ្វា;

តស្សា បុណ្ណំ កុម្មមិមំ កិណាថ ។

ជនទាំងឡាយជីកស្តុកឯណា ហើយប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតដោយកាយ,
ដោយវាចាដោយចិត្ត, លុះប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតធ្វើអកុសលទាំង ១០ ប្រការ
ដោយទូរទាំង ៣ ប្រការយ៉ាងនេះហើយ ក៏ធ្លាក់ចុះទៅកើតក្នុងនរក; អ្នក
ទាំងឡាយចូរទិញក្នុងនេះ ដែលពេញទៅដោយស្តុកនោះចុះ ។

១៧ - យំ យាចមាតា ន លកន្តិ បុត្រ

តហំ ហិរញ្ញំ បិ បរិច្ឆជន្តា,

សោ តំ បិវិត្វា អលិកំ ភណាតិ;

តស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ ភិណាថ ។

បុរសស្រ្តីទាំងឡាយឯណា កាលដើមឡើយជាមនុស្សពោលពាក្យ
សត្យប្រាកដប្រជា ទុកជានរណាមួយឲ្យប្រាក់សំណូកជាច្រើន ហើយ
អង្វរករថា: “សូមអ្នកនិយាយកុហកបន្តិចចុះ” ដូច្នោះក៏នៅតែមិនបាន លុះ
បុរសស្រ្តីនោះបានដឹកសុពវេលាណា ក៏រមែងពោលពាក្យលេះលោះ មិន
សមហេតុ - ផល តាំងពីវេលានោះមក អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុងនេះ
ដែលពេញទៅដោយសុពនោះចុះ ។

២០ - យំ វេ បិវិត្វា បេសនោ^(១) បេសយន្តោ^(២),

អប្ចាយិកេ ករិយម្មិ ជានេ^(៣),

អត្ថម្យំ សោ នប្បជាតាតិ វុត្តោ:

តស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ ភិណាថ ។

កាលបើមានការរូសរាន់កើតឡើង គេប្រើប្រែសណ័យបុរស (បុ-
រសជើងសារ) ដែលដឹកសុព ឲ្យទៅដើម្បីបញ្ជាក់សេចក្តីដល់អ្នកឯណោះ។

១ ឧបោមិយបោត្តកេ បរិវិត្វា បេសនេ បេសិយន្តោតិ បាហោ ។ ២ ឧ. បេសិយន្តោ ។
៣ ឧ. ជានេតិ បាហោ, សោ ន យុត្តោ ។

សួរថា: អ្នកឯងមកមានការអ្វី ? វាក៏មិនដឹងសេចក្តីអ្វីសោះ ព្រោះស្រីវិនិ
សុកស្តាប់ពាក្យបណ្តាំមិនបាន; អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្រុមនេះ ដែល
ពេញទៅដោយសុពនោះចុះ ។

២១ - ហិរិមណ អហិរិកការី

ចារុំ កកោន្តិ មនណយ^(១) មត្តា,
ធិរាបិ សន្តា វាហុតិ កណាទ្តិ;
តស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ កិណាថ ។

ជនទាំងឡាយ ទុកជាមានចិត្តប្រកបដោយហិរិ (សេចក្តីអៀនខ្មាស)
យ៉ាងណាក៏ដោយ តែស្រីវិនិសុកហើយ ក៏ធ្វើខ្វះភាពនៃខ្លួនជាមនុស្ស
មិនមានហិរិ ឲ្យប្រាកដជាក់ស្តែងដល់ភ្នែកអ្នកទាំងឡាយ, ឯលោកអ្នកប្រាជ្ញ
ទាំងឡាយជាសប្បុរស មានសន្តានស្របម្នាក់ម្នាក់មែនពោលពាក្យដំនៀល
ជាច្រើន, អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្រុមនេះ ដែលពេញទៅដោយសុព
នោះចុះ ។

២២ - យំ វេ ចិត្តា ឯកដ្ឋចា សយន្តិ

អនាសកា ថណ្ហាលទុក្ខសេយ្យំ^(២)
ទុព្ភណ្ណាយំ អាសយក្យញ្ចុបេន្តិ^(៣)
តស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ កិណាថ ។

១ ឧ. មទិបាយតិ បាលី ។ ២ ឧរោបិយោន្តេ ពេ សយ្យ ។ ៣ ឧ. អាយសក្កញ្ចុបេន្តិ ។

មនុស្សដ៏ថ្លៃថ្នូរទាំងឡាយ ផឹកនូវស្ករឯណា ហើយដេកប្រឆាក
ប្រគងប្រគរគ្នា នឹងមនុស្សមានជាតិថោកទាបដូចជាកូនជ្រូក, កាលពីដើម
ជាមនុស្សបរិច្ចាណិដោយភោជនាហារ នឹងលំនៅ ក៏ត្រឡប់ទៅជាមនុស្ស
ឥតអាហារ ដេកកើតទុក្ខលើផែនដី ជនប្រុសស្រីមែនថ្ងៃម្សិលសេចក្តីស
កេរ្តិ៍ដ៏អាក្រក់ៗ គេតែងតិះដៀល ដោយដំទៀលផ្សេងៗ; អ្នកទាំង
ឡាយចូរទិញក្តុមនេះ ដែលពេញទៅដោយស្ករនោះចុះ ។

២៣ - យំ វេ វិទ្យា បត្តក្ខត្តា សយន្តិ
តារោ ក្រុដហតារិ, ន ហិ
វារុណិយា វេតា នវេន សុស្សហោរិ;
តស្សា បុណ្ណំ ក្រុមមិមំ តិណាម ។

ជនទាំងឡាយផឹកស្ករឯណា ហើយទន់ករនៀកដេកនៅ ដូចជា
គោដែលមនុស្សកំណាចទាក់កដោយខ្សែពួរហើយនាំទៅ វាមិនស៊ីស្មៅ
មិនផឹកទឹក ដូច្នោះឯង, ឯកម្លាំងស្ករ ឥតមានទរណាប្រឹងប្រែងទប់ទល់
បានឡើយ; អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្តុមនេះ ដែលពេញទៅដោយស្ករ
នោះចុះ ។

២៤ - យំ មនុស្សា វិវុទ្ធិន្តិ សយន្តិ
យោរសមិ, តំ លោកេ វិសសមាជំ

កោ ឈោ ចាតុមហរតិ;

តស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ កិណាថ ។

មនុស្សទាំងឡាយដែលជាអ្នកជំងឺសេចក្តីខុសត្រូវ រមែងរៀនលែង
នូវសុភវណ្ណា ដូចជាគេជៀសវាងសត្វពស់ដែលមានពិសដ៏ពន្លឺក, នរ
ណាហ្នី ទើបគួរដើម្បីជីកនូវសុភវណ្ណានោះ ដែលប្រហែលគ្នាទាំងពស់មាន
ពិសក្នុងលោកដូច្នោះ; អ្នកទាំងឡាយចូរទិញក្នុងនេះ ដែលពេញទៅ
ដោយសុភវណ្ណានោះចុះ ។

២៥— យំ វេ បិត្វា អន្ធកវេណ្ណបុត្តា^(១)

សមុទ្ធតិវេ បរិចារយន្តា

ទុបក្កមំ មុសលេហាញ្ញមញ្ញំ;

តស្ស បុណ្ណំ កុម្មមិមំ កិណាថ ។

កាលពិជើម មានព្រះរាជបុត្រក្សត្រជាបងប្អូនទាំងគ្នា ១០ ព្រះអង្គ
កាលដែលពួករាជសេវកៈកំពុងបម្រើ នៅទៀបឆ្នេរសមុទ្រ ក៏ទ្រង់ប្រហារ
គ្នាទាំងអង្រែទៅវិញទៅមក ព្រោះតែជីកនូវសុភវណ្ណា, អ្នកទាំងឡាយ
ចូរទិញក្នុងនេះ ដែលពេញទៅដោយសុភវណ្ណានោះចុះ ។

២៦— យំ វេ បិត្វា បុព្វទេវំ បមត្តា

តិទិវំ បុត្តា សស្សតិយា សមាយា,

១ ឧ. អន្ធកវេណ្ណបុត្តា ។

តំ តាទិសំ មជ្ឈមិមំ និរត្តកំ

ជាធំ មហារាជ ក៏ដំ បិវេយ្យ ។

ពួកអសុរទាំងឡាយមានសេចក្តីប្រមាទហើយច្បាស់តាមតំន្រ្តិះទៅ-
លោកដែលលោកសន្មតថាជាទីទៀង ព្រោះមិនសូវប្រែប្រួលដោយសេចក្តី
ស្លាប់កើត ធ្លាក់មកព្រមទាំងពួកអសុរមាយាស្នមស្រីឆ្ពោះផង ព្រោះតែ
ផ្គុំនូវសុភវណ្ណា, បត់ត្រមហារាជ បណ្ឌិតបុរសជាអ្នកមានប្រាជ្ញា
ប្រហែលព្រះអង្គ កាលបើជ្រាបថាសុភវណ្ណានោះជាទីកតប្រយោជន៍យ៉ាង
នេះហើយនឹងសោយសុភវណ្ណានោះម្តងកើត ។

- ៥៧ - នយមស្មី កុម្មស្មី ទិធំ មធុរា

ឃុំ អភិញ្ញាយ កិណ្ណាហិ រាជ,

ឃុំញ៉ា មំ កុម្មុតតា^(១) មយា តេ

អត្តាតរូបំ តវំ សព្វមិត្តាតិ ។

ទិក្ខុ, ទិក្ខុយ្យក្តី មិនមានកងកម្មនេះទេ, បត់ត្រព្រះរាជា ព្រះអង្គ
បានជ្រាបច្បាស់យ៉ាងនេះហើយ សូមទិញក្តីមនេះចុះ, ឯទោសដែលមាន
នៅក្នុងក្តីមរបស់ខ្ញុំយ៉ាងនេះ ខ្ញុំបានថ្លែងថ្វាយព្រះអង្គសព្វគ្រប់ហើយ,
បត់ត្រព្រះបាទសព្វមិក្ត ពាក្យដែលខ្ញុំបានពោលថ្វាយព្រះអង្គ ជាពាក្យ
ពោលតាមសេចក្តីពិត ។

១ កុម្មុតតា មយាតិ កុម្មុតតំ មយាតិ អយមេវា បាហោ ។ (អដ្ឋកថា) ។

ព្រះមហាក្សត្របានទ្រង់ព្រះសវនាការសេចក្តីនោះសព្វគ្រប់ហើយ
ទ្រង់ប្រាប់ច្បាស់ទូលំទូលាយទៅសុំសុំ ទ្រង់មានព្រះទ័យត្រេកអរហើយទ្រង់
ធ្វើថាមនាការ សរសើរសម្តែងសក្តិទេវរាជ ហើយពោលព្រះគាថា ២
ព្រះគាថាដូច្នោះថា :

២៨ - ឧ មេ បិតា វា អថវាបិ មាតា

ឯតាទិសោ យាទិសតោ តុរ្យ-សិ

ហិតាទុក្ខម្បី បរមត្តកាមោ,

សោហំ ករិស្សំ វចនំ តវជ្ជំ ។

២៩ - ឧទាមិ តេ តាមវរាទិ បញ្ច

ទាសីសតំ សត្ត តវំ សតានិ

អាជញ្ញាយុត្តេ ច រដេ ឧសា ឥមេ

អាចរិយោ ហោសិ មមត្តកាមោតិ ។

អ្នកឯងនេះជាបិតាប្តីជាមាតារបស់ខ្ញុំក៏ទេដែរ, ប៉ុន្តែជាអ្នកអនុគ្រោះ
ខ្ញុំដោយពាក្យសំដីដ៏មានប្រយោជន៍ ជាអ្នកប្រាថ្នាខ្ញុំប្រយោជន៍ដ៏ត្រឹមត្រូវ
ដល់ខ្ញុំ, តាំងពីថ្ងៃនេះតទៅ ខ្ញុំនឹងធ្វើតាមពាក្យអ្នក ឥឡូវនេះខ្ញុំសូមជូន
ស្រុកសួយប្រាំស្រុក ដែលមានសួយឡើង ១ សែន១ក្នុង ១ ឆ្នាំ ១ នឹងខ្ញុំ
ស្រី ១ រយ តោ ៧ រយរាជរបស់ខ្ញុំដោយសេរីអាជ្ញានៃយ ១ គ្នា ទាំង

១០ នេះដល់អ្នកឯង, អ្នកឯងដែលជាអ្នកប្រាថ្នាខ្ញុំប្រយោជន៍ដល់ខ្ញុំ សូម
តាំងខ្លួនជាគ្រិកាចារ្យខ្ញុំចុះ ។

សម្តេចសក្តិទេវរាជបានទ្រង់ព្រះសណ្ឋាប័ពាក្យនោះហើយ ក៏សំ-
ដែនខ្ញុំអត្តភាពជាទេព្វារិញ ឲ្យព្រះរាជាស្គាល់ខ្លួនហើយស្ថិតនៅព្រះអា-
កាស ទ្រង់ពោលព្រះគាថា ២ ព្រះគាថាដូច្នោះថា :

៣០ - តវេវ ទាសីសតមត្ត រាជ,
តាមា ច តាវេ ច តវេវ ហោន្តិ
អាណញយុត្តា ច រថា តវេវ,
សក្កោហមស្មិ តិទសានមិន្ទោ ។

៣១ - មំសោទិទំ សវ្វិចាយត្វ គុញ្ញោ^(១)
ខាទស្ស ច ត្វំ មតុនាសប្បវេ,
វរំ គុំ ចម្មរតោ ជនិទ្ធ
អនិទ្ធិតោ សក្កមុបេហិ ហានិទ្ធិ ។

បពិត្រព្រះរាជា ពាសីទាំងឡាយ សូមជារបស់ព្រះអង្គវិញចុះ, ខ្លួន
ខ្ញុំឈ្មោះសក្កជាត្តវត្ត្រាធិបតី នៃទេព្វាក្នុងពិភពវិត្រគ្រីង្សមិនសម្លឹងចង់បាន
សម្បត្តិរបស់ព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះទេ ។ សូមតែព្រះអង្គកុំសោយសុភ សូម

១ ទ. ពុញ ។

ក្សត្រាទ្រង់សោយតែក្រយាសោយដែលប្រកបដោយម្ហូបតាមធម្មតា នឹង
 ទឹកសប្បុរិញ បើសព្វព្រះទ័យចំណីឈ្ងុយត្រាញ់ សូមព្រះអង្គទ្រង់សោយ
 នំសណ្តែកដែលលាយដោយទឹកឃ្មុំចុះ, បពិត្រព្រះជនិត្តតិភាព បើព្រះ
 រាជារៀបចំមិនទ្រង់សោយស្ករ ហើយក្សត្រាទ្រង់សោយតែក្រយា-
 សោយដែលមានសេដីប្រសើរផ្សេងៗ ទ្រង់លះលែងទុច្ចរិតទាំង ៣ មាន
 ព្រះទ័យត្រេកអរចំពោះសុចរិតធម៌ទាំង ៣ ប្រការយ៉ាងនេះហើយ ឥត
 មាននរណា និន្ទាព្រះអង្គបានឡើយ ហើយព្រះអង្គនឹងបានទៅកើតក្នុង
 ស្ថានសួគ៌ទៀត ។

សម្តេចសក្កទេវរាជ ទ្រង់ប្រទានធុរៈដល់ព្រះបាទសព្វមិត្តនោះ
 ដូច្នោះហើយ ក៏ត្រឡប់ទៅលំនៅរបស់ព្រះអង្គវិញ ។

ឯព្រះបាទសព្វមិត្តនោះមិញ ក៏ឈប់សោយស្ករ ក្សត្រាទ្រង់ឲ្យ
 ទម្លាយកាជនៈសម្រាប់ដាក់ស្ករចេញអស់ ហើយទ្រង់សមាទានសីល ៥
 សីល ៨ ច្រក្រីទ្រង់បរិច្ចាគព្រះរាជទ្រព្យឲ្យទៅជាទានដល់សមណព្រាហ្ម-
 ណាចារ្យ នឹងសូមយាចក្កអ្នកកំសត់ទុគ៌តជាច្រើនហើយព្រះអង្គទ្រង់គង់
 ទៅដកបដល់សោយព្រះវិហារល័យក្ស័យព្រះជន្មទៅ បានទៅយកព្រះ
 ជាតិកំណើតកើតនៅក្នុងស្ថានសួគ៌ ។

ឯស្ករក៏កើតឡើងជាលំដាប់ៗ ផ្សាយពាសពេញទាំងដម្ពូរ្យបតាំងពី
 កាលនោះមក ។

សម្តេចព្រះបរមសាស្តាចារ្យ ទ្រង់នាំមកនូវព្រះធម៌ទេសនានេះ
ហើយ ទ្រង់ប្រជុំជាតកថាៈ ព្រះបាទសព្វមិត្តនោះ លុះបើរំលឹកនឹក
បានជាកុំឈ្មោះអាទន្ទ ឯសក្តិទេវរាជ គឺជាគូអង្គតថាគតនេះឯង ។

ក្រុមជាតកថា ឯដួង ។

ចប់ក្រុមជាតកថាឈ្មោះ ។

រឿងស្ត្រីស្មោះត្រង់នឹងស្វាមី

មាននិទានមួយដំណាលថា នៅក្នុងនគរមួយនោះ មានសេដ្ឋីពីរនាក់ សេដ្ឋីម្នាក់មានកូនស្រី សេដ្ឋីម្នាក់ទៀតមានកូនប្រុស ទើបសេដ្ឋីទាំងពីរ គិតផ្សំផ្គុំកូនប្រុស-ស្រីរបស់ខ្លួនឲ្យបានជាស្វាមីភរិយា ។ គាប់ចូរជាងគរនោះកើតចលាចល បះបោរឡើង ហើយសេដ្ឋីទាំងពីរនាក់ក៏បាក់បែកខ្ចាត់ខ្ចាយចេញទៅនៅទីទៃៗត្រា តមកសេដ្ឋីមានកូនស្រីនោះក៏ផ្សំផ្គុំកូនស្រីឲ្យមានប្តីនឹងបុរសដទៃទៅ កូនស្រីក៏ព្រមទទួលយកជាប្តីពុំប្រកែក លុះនាងបានទៅនៅនឹងប្តីហើយ ទើបនាងស្រីជំនីប្តីជា ជឿតអាពាហ៍ពិពាហ៍ខ្ញុំបានផ្សំផ្គុំខ្ញុំឲ្យមានប្តីអំពីមុនរួចហើយ តែពុំទាន់បានមូលលំនៅស្ថាន ស្រាប់តែអ្នកបានខ្ញុំមកជាភរិយា ហើយខ្ញុំពុំទាន់បានដោះប្តេជ្ញានឹងប្តីមុននោះទៅឡើយ ឥឡូវនេះខ្ញុំសូមលាអ្នក ទៅដោះប្តេជ្ញានឹងប្តីដើមនោះសិន បើអម្ចាស់បើកទើបខ្ញុំហិនទៅ បើអម្ចាស់ពុំបើកឲ្យទៅទេ ខ្ញុំពុំហិនទៅឡើយ ។

ឯប្តីនោះឆ្លើយថា អញគិតថានាងជ្រះស្រឡះទំនេរឥតប្តីទេ បើនាងមានស្វាមីអំពីមុនរួចមកហើយដូច្នោះ ចូរនាងទៅដោះប្តេជ្ញានឹងប្តីដើមឲ្យជ្រះស្រឡះសិនចុះ អញពុំយាត់ទាំងនាងឡើយ ។ លុះនាងបានអនុញ្ញាតពីប្តីដូច្នោះហើយ ក៏តាក់តែនឹងស្អិតស្អាងរាងកាយ ប្រដាប់គ្រឿងសម្រាប់អាត្មារួចស្រេចហើយ ក៏លំលាចេញទៅ សំដៅស្មោះ

ចំពោះរកកូនសេដ្ឋីជាប្តីដើមនោះ ស្រាប់តែទៅតែបព្រះប្រទេន៍ខ្លាចអត់
អាហារមក ៧ ថ្ងៃហើយ ទើបខ្លាហោតទៅប្រឹងនឹងចាប់នាងចំបែក
អាត្មា ។ នាងក៏រើយរឿងនាងឲ្យខ្លាស្តាប់សព្វគ្រប់ ខ្លាក៏លែងបើកឲ្យ
នាងគ្រឿងទៅដោយស្រួល ។

ឯនាងទំស្រុតដើរ គំអំពានោះចន្តិចមកកូរ ស្រាប់តែចូបប្រទេន៍
ចោរ ៧ នាក់ ចោរយល់នាងនោះមានគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់អាត្មា
សឹងដីជាប់របស់មានដំឡៃ ទើបចោរគិតគ្នានឹងទៅចាប់នាងយកអំពែនអស់
នោះ ។ នាងក៏និយាយសារសំព្វប្រាប់ចោរតាមដំណើរសព្វគ្រប់ ពួក
ចោរបានស្តាប់ដូច្នោះ ក៏មិនយកទ្រព្យទាំងនោះឡើយ ហើយបើកឲ្យ
នាងទៅដោយស្រួល ។

នាងបានរួចរហូតពីកណ្តាប់ដៃចោរដូច្នោះហើយ ក៏ទំដើរគ្រឿងភ្នាក់
ទៅរហូតដល់លំនៅប្តីដើមនោះ។ ក៏សួរថា នាងមកអំពីទីគប់នំណា ?
នាងអង្គុយនាស្ថានដ៏សមគួរហើយ ជំរាបថា អាពុកខ្ញុំជាសេដ្ឋីបានផ្សំផ្គុំខ្ញុំ
ឲ្យជាភរិយាអ្នកអំពីមុនរួចមកហើយ ឥឡូវនេះ អាពុកខ្ញុំលើកខ្ញុំឲ្យមានប្តី
នឹងបុរសដទៃទៀត ឯខ្ញុំពុំទាន់បានក្រាបលា ប្តេជ្ញានឹងអ្នកជាប្តីដើម ឲ្យ
បានជ្រះស្រឡះ ដូច្នោះបើអ្នកសុំបើកឲ្យខ្ញុំទៅខ្ញុំក៏ទៅ បើអ្នកសុំពុំប្រម
បើកឲ្យទៅទេ ខ្ញុំពុំហ៊ានទៅឡើយ ។

ឯចៅនោះឆ្លើយឡើងថា នាងមានចិត្តស្មោះចំពោះមកដល់អញ ។

អណាស តែឥឡូវនេះអាពុកនាងលើកនាងឱ្យមានប្តីហើយ អញនឹង
ទៅភក់ប្រាថ្នានាងជាប្រពន្ធតុំបានឡើយ ចូរនាងទៅកាន់ប្តីនាងហោង ។
ទើបនាងក្រាបលាទៅនោះត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ។

គាប់ច្នូនជាទាត់ដើរមក តាមផ្លូវស្រាប់តែភ្លេចបោះប្រទះនឹងទៅម្នាក់
កំពុងដើរទេសរកប្រពន្ធ បានយល់នាងមានរូបឆោមស្អាតស្អាតមានទាំង
គ្រឿងប្រដាប់ដ៏ល្អទៅនឹងខ្លួន ទើបទៅនោះនិយាយបែបនឹងប្រាថ្នានឹងយក
នាងជាប្រពន្ធ ។ ឯនាងក៏ថ្លែងសេចក្តីប្រាប់ដោយដំណើររឿងតាំងពី
ដើមរឿងមក ទៅនោះក៏ពុំដដែលភក់ប្រាថ្នានាងនោះឡើយ លុះនាង
បានទៅដល់លំនៅប្តីហើយ ក៏នៅរួមគ្នាជាសុខក្សេមក្សាន្តតរឿងទៅ ។

នៅទីបំផុតនៃនិទានរឿងនេះ មានសេចក្តីពោលទុកថា បើអ្នក
ឯណាសរសើរចិត្តប្តីរបស់នាងនោះ ហេតុតែអ្នកនោះជាមនុស្សច្រើនប្រ-
ពណ៌ បើអ្នកឯណាសរសើរចិត្តខ្លា ហេតុតែអ្នកនោះជាមនុស្សគាប់ចិត្ត
បៀតបៀនបំបាត់ជីវិតគេ ។ បើអ្នកឯណាសរសើរចិត្តចោរទាំង ៧ នោះ
ហេតុតែអ្នកនោះជាមនុស្សមានចិត្តរំលោភចង់បានតែទ្រព្យគេ ។ បើអ្នក
ឯណាសរសើរចុះសេដ្ឋីទេសរកប្រពន្ធនោះ ហេតុតែអ្នកនោះជាមនុស្ស
ចូលចិត្ត ប្រព្រឹត្តបរហេតម្តងនឹងភរិយាគេ ។ បើអ្នកឯណានិមួយ
រឿងក្តីទាំង ៤ ចំពូកនេះបាមអ្នកនោះនឹងបានឆ្លងវិលទៅដល់ - ស្ថានសួគ៌
នាយហោង ។

ចប់រឿងស្ត្រីស្មោះគ្រងនឹងស្វមិត្តបុណ្ណោះ ។